

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2010

Cena \$ 2.50

JUNE 2010

Kostel sv. Jana Křtitele v Kurdějově

Opevněný kostel v Kurdějově je jednou z nejvýznamnějších památek Hustopečska. Původní kostel zde stál již v roce 1350, kdy byl filiálkou kostela v Polehradcích. V roce 1390 byl povýšen na kostel farní. Patronát však náležel klášteru v Dolních Kounicích. Prvním farářem v Kurdějově se stal premonstrátský řeholník Mikuláš.

Stávající kostel zasvěcený sv. Janu Křtiteli pochází z první poloviny patnáctého století, ale jeho původní gotický sloh velmi utrpěl mnohými opravami v 15., 16. a 18. století. Klenba chrámové lodi má nádherné gotické žebrovní. V tomto slohu je i kamenná křtitelnice z r.1491 a kazatelna zdobená reliéfem 4 evangelistů s letopočtem 1522.

Mohutná čtyřhranná věž vysoká 45 m, která stojí opodál, je vklíněna do obzorné zdi. Původně byla s kostelem spojena mostem. Vybudovala byla v letech 1511-1517 ale již v r.1573 musela být opravena, neboť byla při velké bouři a vichřici poškozena. V původní podobě mělo každé patro věže čtyři malé věžičky (celkem 12) též ve tvaru čtyřhranného jehlance, vršek každého byl opatřen železnou korouhvičkou a hvězdou.

Věžičky byly odstraněny v r. 1850 a věž byla snížena. Ve věži jsou 3 vzácné staré zvony. Nejstarší z r.1456 byl však

přelit r.1839, druhý je z r. 1469 a třetí, největší z roku 1606. Severovýchodně od kostela stojí u hradební zdi gotická kaple Všechných svatých, která byla také součástí opevnění a je opatřena na všechny strany střelnými. Sešlý nápis na spodku průčelí s letopočtem 1213 nelze však brát věrohodně. Celý komplex doplňuje přilehlá barokní budova fary se slunečními hodinami, v popředí se sochami sv. Antonína a sv. Jana Nepomuckého.

Z hradebního kostela vedly rozvětvené podzemní chodby jednak do budovy tehdejší radnice, jednak směrem k faře, která byla pravděpodobně ohrazena, neboť je také opatřena střelnými a kolem budovy jsou zbytky zdí. Hřbitov mezi kostelem a hradbami brzy nestačil pro pohřbívání, a proto bylo přistoupeno ke zřízení nového hřbitova na svahu nad kostelem.

Něco příznačného pro Kurdějov se zračí z českého nápisu na zdi kostela s datem 1571. „Byť mne radost netiesila, žalost by mne dávno umořila.“ Radostné pocity, dojmy a poznatky skýtá vrchovatě toto jedinečné místo všem ochotným vnímat.

Údržba sice jedinečného, ale značně rozsáhlého kostelního komplexu, byla vždy náročná. Staletí se na stavu kostela i přilehlých staveb projevovala nepříznivě. Zejména po r. 1945 se zde neprováděly ani ty nejnutnější údržbářské práce, a tak na počátku 80. let bylo nutné přistoupit k zabezpečovacím akcím, později ke generální opravě.

První opravou byly záchranné práce na nejstarší části, tedy kapli Všechných svatých, kterých se zúčastnili mladí bohoslovci a studenti středních škol. V roce 1982 byla vyměněna okna ve věži a na faře. O rok později zahájil Ingstav Brno závažné rekonstrukční práce, jejichž investorem byl tehdejší odbor kultury ONV Břeclav. Stavbaři nejprve provedli statické zajištění klenby kostela železobetonovou skořepinou. V r. 1984 pokračovala injektáž kostelních stěn. Celá rekonstrukce ležela na bedrech faráře P.Václava Fišera, který kurdějovskou farnost spravoval z nedalekých Hustopečí. Ten svojí neúnavnou pílí zajistil mnoho pomocníků z celé Moravy. O

Hlavní oltář kostela sv. Jana Křtitele

dva roky později probíhaly injektáže hradebních zdí, v r. 1987 kostel dostal novou měděnou střechu. Průmyslové stavby Brno zahájily fasádní práce všech částí komplexu včetně fary. Podnik Umělecká řemesla Brno uskutečnil restaurační práce kamenických článků i interiéru kostela. Všechny práce si vyžádaly na 8 milionů korun. V posledním období byly péči Městského úřadu Hustopeče na věži instalovány nové hodiny a také učiněno vše potřebné, aby mohly znovu znít proslulé kurdějovské zvony.

V současnosti se dokončuje interiér kostela, především restaurování hlavního oltáře. Kromě pravidelných bohoslužeb se zde také často konají koncerty pěveckých sborů a koncerty vážné hudby. Také je zpřístupněna část podzemních chodeb jako ukázka únikových cest tohoto opevněného kostela.

Po revoluci po roce 1990 bylo na faře v Kurdějově středisko pro duchovní a pastorační službu lidem s drogovým problémem a lidem po návratu z vězení, aby se dokázali vypořádat se svými problémy a plně zařadit do společnosti.

Podle informací obce Kurdějov

Gotická kazatelna v kurdějovském kostele

Foto na titulní straně:

Kostel sv. Jana Křtitele, věž a kaple Všechných svatých v Kurdějově

Božím světem se zvířátky

**Hospodin je milostivý,
plný slitování, shovívavý
a nesmírně milosrdný**

Žalm 145, 8

**Přátelít se s kdekým je ke škodě;
kdo však miluje,
přilne víc než bratr.**

Kniha Přísloví 18, 24

**Milovaní,
jestliže Bůh nás tak miloval,
i my se máme navzájem milovat**

1. list sv. apoštola Jana 4, 11

Když usínaly kopretiny,
vyhnali koně do pustiny.
Řekli: „Jsi starý a k ničemu,
udělej místo mladému!“

Kůň bloudil přes hory a doly,
až potkal člověka – Co tě bolí?
Ztratil jsem domov – Budeš můj!
Svěsil svou hřivu – Nežertuj!

Člověk se ujal zvířete,
kůň nosil děti na hřbetě,
seno a obilí svážel vozem,
podkovy vesele zvonily o zem.

Byl ten kůň vskutku stár? Ani nápad!
Zas bujný byl, uměl plavat, skákat.
Neměl čas stárnout, cítil se mlád!
Kdo lásku dává, žije rád.

Pes Haryk si dal inzerát:
„Chybí mi chlapec – kamarád.
Se mnou by dobře pochodil,
ať zavolá mi na mobil!“
Vtom někdo volá: „Ahoj psíku,
ve tři mě čekej u parčíku!“

Pejsek tam pádil – „haf, haf, haf,“
radostně štěkal na pozdrav.
Chlapci se líbil... ve chvíli
rázem se oba sblížili.
Haryk skákal tam a sem,
vesele vrtěl ocasem.

Přátelství umí dělat divy,
zvláště, když jsou oba spolehliví.
Přátele najít krásné je.
Srdce ti v těle okřeje.
S přítelem nejsi nikdy sám,
vždycky má dveře dokořán.

Králičí rodinka
má v pelišku miminka.
Táta králík u nich sedí,
na králíčky s pýchou hledí.
Usmívá se pod vousy:
„Budou po mně, mrňousi!“

Však maminka – ta si dala!
Vlastní chloupky vytrhala
z měkoučkého kožíšku,
než ustlala v pelišku.
Teď je hladí: „Králičci,
mám vás ráda, maličci.“

Za králíčky už jdou hosté.
Sladkou mrkev na stůl noste!
Přejí zdraví – a co více?
Snad se vejdou do světnice.
Kde je láska a radost,
tam je místa vždycky dost!

Podle textů Brněnské tiskové misie

LITURGICKÁ ČTENÍ

12.neděle v mezidobí - 20.června 2010

1.ČTENÍ - Zach 12, 10-11

Čtení z knihy proroka Zachariáše.

Toto praví Hospodin: „Na dům Davidův a na obyvatele Jeruzaléma vylíji ducha milosti a prosby o slitování. Budou hledět na toho, kterého probodli, budou nad ním nařikat, jako se nařiká nad jediným synem, budou nad ním lkát, jako se lká nad prvorozeným synem. V onen den bude v Jeruzalémě veliký nářek, jako se nařiká v Hadad-Rimmonu na megiddské pláni.“

2.ČTENÍ - Gal 3, 26-29

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galatánům.

Bratři! Vy všichni jste Boží děti skrze víru v Krista Ježíše, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste se v Krista: už není Žid anebo Řek, už není otrok anebo člověk svobodný, už není muž anebo žena; všichni jste jeden v Kristu Ježíši. A když patříte Kristu, jste tedy Abrahámovo potomstvo a dědici podle zaslíbení.

EVANGELIUM - Lk 9, 18-24

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když se Ježíš o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázal se jich: „Za koho mě lidé pokládají?“ Odpověděli: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní myslí, že vstal jeden z dávných proroků.“ Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“ Petr odpověděl: „Za Božího Mesiáše!“ On jim však důrazně přikázal, aby to nikomu neřekli, a dodal, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabít a třetího dne že bude vzkříšen. Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, den co den ber na sebe svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho.“

13.neděle v mezidobí - 27.června 2010

1.ČTENÍ - 1 Král 19, 16b, 19-21

Čtení z první knihy Královské.

Hospodin řekl Eliášovi: „Elizea, syna Šafatova z Abel Mechola, pomaž za proroka místo sebe! Když Eliáš odešel z hory, našel Elizea, syna Šafatova, jak právě oral. Měl před sebou dvanáct spřežení, on sám byl při dvanáctém. Eliáš šel kolem něho a hodil na něj svůj plášť. Elizeus opustil býky, běžel za Eliášem a řekl: „Prosím, ať mohu políbit svého otce a svou matku a pak půjdu za tebou.“ Eliáš odpověděl: „Jdi a vrať se; co jsem ti měl učinit, to jsem udělal. Elizeus se tedy od něho vrátil, vzal spřežení býků, zabil je, na jejich jařmu uvařil maso a dal ho lidem k jídlu. Pak vstal, šel za Eliášem a sloužil mu.“

2.ČTENÍ - Gal 5, 1. 13-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galatánům.

Bratři! To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus. Buďte v tom tedy pevní a nenechte se zase zapráhnout do toho otrockého

chomoutu. Bratři, vy jste byli povoláni ke svobodě. Ta svoboda však nesmí být záminkou, abyste se vraceli ke starým způsobům. Spíše si navzájem posluhujte láskou. Celý Zákon totiž ve svobodě je obsažen v jediné větě: „Miluj svého bližního jako sebe.“ Jestliže se však mezi sebou koušete a požíráte, dejte pozor, abyste jeden druhého nepohltili! Chci říci toto: Žijte duchovně a nepropadnete žádostem těla. Tělo totiž touží proti duchu, a duch zase proti tělu. Jsou to věci, které si navzájem odporují, takže neděláte, co byste chtěli. Jestliže se však necháváte vést Duchem, nejste už pod Zákonem.

EVANGELIUM - Lk 7,36-8,3

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když se přibližovala doba Ježíšovy smrti, pevně se rozhodl jít do Jeruzaléma. Poslal před sebou posly a ti cestou přišli do jedné samaršské vesnice, aby mu tam připravili nocleh. Ale Samaritáni ho nepřijali, protože měl namířeno do Jeruzaléma. Když to viděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, chceš, abychom svolali z nebe oheň, aby je zahubil?“ On se však obrátil a přísně je pokáral. Pak šli do jiné vesnice. A jak šli, cestou mu někdo řekl: „Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.“ Ježíš mu však odpověděl: „Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ Jiného zase vybidl: „Pojď za mnou!“ On však řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel pochovat svého otce. Odpověděl mu: „Nech. ať mrtví pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a zvěstuj Boží království!“ A ještě jiný řekl: „Půjdu za tebou, Pane; jen mi dovol, abych se napřed rozloučil doma s rodinou.“ Ježíš mu však odpověděl: „Žádný, kdo položil ruku na pluh a ohlíží se za sebou, není způsobilý pro Boží království.“

14.neděle v mezidobí - 4.července 2010

1.ČTENÍ - Iz 66, 10-14c

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním, všichni, kdo ho milujete. Radujte se s ním, radujte se, všichni, kdo nad ním nařikáte, aby se sály do sytosti z jeho prsu, který utěšuje, abyste srkali s rozkoší z zdroje jeho slávy. Neboť jak praví Hospodin: „Hle, přiválím na něj blaho jako řeku, jako rozvodněný potok slávu národů. Jeho kojence ponesou na zádech a na klíně je budou laskat. Jako matka utěšuje svého syna, tak já vás potěším, v Jeruzalémě naleznete útěchu. Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje, jak tráva vypučí vašimi kosti. Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících.“

2.ČTENÍ - Gal 6, 14-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galatánům.

Bratři! Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřízanost, ale novostvoření. A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na pravé Boží Izraelity. A pro budoucnost ať už nikdo mě s těmi věcmi neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi. Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, bratři! Amen.

EVANGELIUM - Lk 10, 1-12,17-20

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je

před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána zeň, aby poslal dělníky na svou zeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!' Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo s radostí a řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují zlí duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Slavnost sv. Cyrila a Metoděje 5.července 2010

1. ČTENÍ - Iz 61, 1-3a

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé slovo a den pomsty našeho Boha, potěšit všechny soužené, zarmoucené na Siónu (obveselit), dát jim věnec místo popela, olej radosti místo smutku, šat jásotu místo malomyslnosti.

2. ČTENÍ - 2 Kor 4, 1-2.5-7

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Když jsme pověřeni službou, nenecháváme se ovládnout malomyslností, protože nám Bůh milosrdně pomáhá. Nepoužíváme nečestných uskoků, nepočínáme si chytrácky ani nefalšujeme Boží slovo. Ale hlásáme pravdu naprosto otevřeně, a tak se doporučujeme lidskému úsudku před Bohem. Vždyť přece nehlasáme o sobě, ale kážeme, že Ježíš Kristus je Pán, my však že jsme vaši služebníci kvůli Ježíši. Neboť Bůh, který řekl: 'Ať ze tmy zazáří světlo!', zazářil i v našem srdci, aby osvětil lidi poznáním Boží slávy, která je na Kristově tváři. Poklad víry máme v nádobě hlíněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám.

EVANGELIUM - Lk 10, 1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána zeň, aby poslal dělníky na svou zeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě

zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'“

15.neděle v mezidobí - 11.července 2010

1.ČTENÍ - Dt 30, 10-14

Čtení z páté knihy Mojžišovy.

Mojžiš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, a obrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, celým srdcem a celou duší. Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: 'Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Není daleko za mořem, že bys musel říkat: 'Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?' Vždyť je ti to slovo velmi blízké, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat.“

2.ČTENÍ - Kol 1, 15-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný; ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti - všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM - Lk 10, 25-37

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?“ On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe.“ Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej a budeš žít.“ Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a ocitl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu místu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Také jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumaru, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: 'Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budeš vracet.' Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se ocitl mezi lupiči?“ On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství.“ A Ježíš mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.května 2010

Politické události

Česko slaví na Expu 2010 v Šanghaji nečekaný úspěch

Jen během prvního dne navštívilo český pavilon na světové výstavě Expo 2010 přes 35 000 návštěvníků, což je o pět tisíc více, než je maximální kapacita výstavních prostor. Mezi hlavní taháky expozice patří bronzové reliéfy z Karlova mostu a obří Zlatá slza. Z českého tábora v Šanghaji se ozývají spokojené hlasy. O expozici ČR je totiž od začátku světové výstavy nebývalý zájem. Kromě toho, že list Hongkong Daily zařadil český pavilon mezi pět nejlepších z celého Expa, se hned první den v sobotu 1. května do jeho prostor přišlo podívat přesně 35 853 návštěvníků. Davy lidí proudily už od rána, kdy je k pavilonu přivedla skupina divadelníků a žonglérů, načež se u vchodu vytvořila fronta několika set lidí. Organizátoři jim oproti jiným pavilónům vyšli vstříc časnějším otevřením výstavy. "Jsme tu přece kvůli návštěvníkům, a abychom šířili dobré jméno České republiky. Nebyl důvod s otevřením čekat, naše expozice byla připravena," sdělil médiím generální komisař české účasti Pavel Antonín Stehlík a dodal, že vysoká návštěvnost předčila všechna očekávání české výpravy. Český pavilon láká návštěvníky na první pohled především originálně řešenou fasádou z hokejových puků, které jsou seskládány tak, že tvoří pohled na historické centrum Prahy z ptáčích perspektivy. Zaujímá i vstupní brána ve tvaru spirály, již

návštěvník prochází a cestou se díky multimediálnímu informačnímu systému dozvídá o České republice i samotné expozici nazvané Plody civilizace. Největší zájem u návštěvníků vzbuzují podle očekávání reliéfy štěstí z podstavce sochy sv. Jana Nepomuckého, model ultralehkého českého letadla, v němž se mohou návštěvníci virtuálně proletět nad Českou republikou nebo Zlatá kapka Frederica Diaze, která je vyhotovena zhruba z jedné tuny ryzího zlata. Uvnitř pavilonu je navíc restaurace Czechia s recepty od M. D. Rettigové, dále obchod nabízející české produkty a multimediální sál, kde se bude odehrávat doprovodný program, výstavy a prezentace.

Česká republika v pondělí 17.května převzala na čtyřadvacet hodin pomyslnou vládu nad Šanghají. V rámci Světové výstavy EXPO 2010 se zde slavil český národní den. Ten o půlnoci místního času symbolicky zahájil místopředseda vlády a ministr zahraničí Jan Kohout. "Česká republika je přirozenou křižovatkou uprostřed Evropy, kde se vždy potkávali umělci, vědci, tvůrci, politici i obchodníci. Účastníme se, abychom zjistili, co dobrého můžeme na EXPO ostatním zemím předat, co se naučit," cituje Kohoutova slova při úvodním ceremoniálu tisková zpráva Ministerstva zahraničních věcí. Česko chce účastí na výstavě prezentovat nejen svůj kulturní, ale i vědecký a ekonomický potenciál, proto do Číny jeli i ministr pro ev-

ropské záležitosti Juraj Chmiel a ministr zemědělství Jakub Šebesta. Během národního dne v Šanghaji vystoupily asi dvě stovky muzikantů a divadelních umělců. Kulturní program zahájili Spejbl, Hurvínek a Mánička, kteří při této příležitosti promluví čínsky. "Číňané jsou velmi hraví, takže loutky je baví, mají je rádi. Myslím si tedy, že jsme na správném místě," řekla pro Český rozhlas ředitelka Divadla Spejbla a Hurvínka Helena Štáchová. Z hudebníků se čínskému publiku představili například kapely Gipsy.cz, Toxique, Laura a její tygři, Čechomor nebo houslista Pavel Šporcl, který Čínu navštívil poprvé. "Tohle není klasické podium pro klasickou hudbu, ale já jsem známý tím, že se ji snažím šířit, kde se dá. Pár Číňanů ji slyšelo a neustále přicházeli další a další. Takže to bylo dobré znamení. Slyšeli nějakého Dvořáka a Smetanu. Na Expu jsem prezentoval tu oblast hudby, kterou dělám, a to mě těší," uvedl Šporcl pro Český rozhlas po svém vystoupení. Návštěvníci mohli zhlédnout i "nový cirkus" La Putyka nebo Národní divadlo marionet. Český národní den zakončilo představení baletu Národního divadla v choreografii Petra Zusky. Od zahájení výstavy 1.května si český pavilon prohlédlo už přes půl milionu lidí. Hlavním tématem letošního EXPO, které potrvá do 31.října, je Lepší město - lepší život. Česko zde představuje expozici Plody civilizace. Stát na výstavu poskytl půl miliardy korun, část peněz se mu ale možná vrátí, Číňané projeví zájem český pavilon koupit.

Osmého května vyvrcholily oslavy 65. výročí konce druhé světové války

Na Národní památník Vítkov v Praze se v sobotu 8.kvě-

tna sjeli veteráni i vysocí státní činitelé, včetně prezidentů aby spolu s českými vojáky uctili památku padlých hrdinů. Hlavního projevu se ujmul ministr obrany Martin Bartoň a připomněl v něm odvahu českých i slovenských odbojářů. Řada z nich se samotného pietního aktu účastnila. Přijelo zhruba 250 veteránů Česka, Slovenska, Francie, Ruska, Izraele a dalších zemí. Cílem aktu bylo nejen vzdát hold těm, kteří bojovali na všech frontách i na barikádách, ale také navrátit památníku Vítkov jeho původní účel. Už více než před 80 lety zde měly být uloženy ostatky padlého legionáře z bitvy u Zborova. Záměr překopat druhá světová válka, po památník sloužil určitou dobu jako mauzoleum prvního komunistického prezidenta Klementa Gottwalda a do počátku 90. let chátral. Uložení ostatků padlého legionáře účastníka karpatsko-dukelské operace začal památník plnit svůj účel jako pietní místo československých odbojářů. Neslavilo se jen na Vítkově. Po celý den vojenské kluby historie rekonstruovaly bitvy na barikádách na Žižkově. Odpoledne prezident Václav Klaus na Pražském hradě tradičně jmenoval několik generálů armády a policie. Večer se v Mánesu konal koncert s názvem My jsme to nevzdali. Sobota nebyla jediným dnem oslav. Už ve středu 5. května se uskutečnil pietní akt u budovy Českého rozhlasu, kde se během války odehrálo jedno z nejdůležitějších střetnutí Pražského povstání. O deset později se uskutečnila slavnostní přehlídka historických jednotek americké armády v Plzni v rámci akce Díky Ameriko! Slavilo se i ve světě. Jednu z nejmonstróznějších

ších vojenských přehlídek předvedlo Rusko. V Moskvě 9. května přihlížely hlavy států mnoha zemí, včetně českého a slovenského prezidenta.

Ze Slovenska

Na Slovensku vyvolává finanční pomoc Řecku rozporuplné reakce

Řada slovenských politiků se postavila proti mezinárodní pomoci Řecku, které by od Slovenské republiky mělo obdržet až 816 milionů eur. Premiér Robert Fico oznámil, že si počká na kroky, které podnikne Řecko v rámci nových úsporných opatření. Tím v podstatě přenechal rozhodnutí na příští vládě, kterou si země zvolí v nadcházejících červnových volbách. Vláda postoj premiéra 5. května podpořila, Slovensko chce čekat, až úsporná opatření schválí řecký parlament. Podle serveru iHNed.cz navíc Fico označil Řecko za nedůvěryhodnou zemi, kterou "Slovensko z průšvihů tahat nebude". Ficovy výroky přidal většina slovenské veřejnosti s povděkem. V názorech na pomoc není jednotná koalice ani opozice. Koaliční Slovenská národní strana půjčku odmítla, stejně jako Směr premiéra Fica nebo opoziční Slovenská demokratická křesťanská unie, v jejímž čele stojí Iveta Radičová, neúspěšná prezidentská kandidátka. "Říkáme v této chvíli rezolutní ne půjčkám pro Řecko bez přijetí zákona Národní radou", řekla podle serveru iDnes.cz Radičová. Naproti tomu koaliční Mečiarovo hnutí za demokratické Slovensko naznačilo, že půjčku podpoří. Opoziční Křesťansko-demokratické hnutí půjčku rovněž schvaluje s tím, že je to nevyhnutelné řešení.

Podle serveru iHNed.cz, který se odvolává na blíže neurčený zdroj z Bruselu, by se na pomoci Řecku nemuselo podílet jen 16 zemí eurozóny, ale všech 27 členských států. Česká republika by tak měla přispět až 30 miliardami korun, respektive 56 miliardami, neboť 26 miliard už Česko zaplatilo Mezinárodnímu měnovému fondu, jenž s Evropskou unií rovněž na pomoci spolupracuje. Mluví komisaře pro ekonomické záležitosti ale tuto informaci označil za spekulativní s tím, že současný scénář pomoci Řecku se zeměmi mimo eurozónu nepočítá. Do krizové situace se Řecko dostalo kvůli státnímu dluhu, který dosahuje výše 300 miliard eur. Rozpočtový deficit pak loni dosáhl 12,7 % HDP, což je víc než čtyřnásobek toho, co povolují pravidla Evropské unie.

Bratislava je proti dvojímu občanství pro Maďary na Slovensku

Maďaři, ale přesto občané Slovenska, by na základě zákona, který ve středu 26. května schválil maďarský parlament, mohli usilovat o udělení dvojího občanství. Maďarský premiér Viktor Orbán ale maďarskou menšinu tímto krokem ve slovenských pohraničních okresech nenadchl. Zákon má vstoupit v platnost 20. srpna, na den sv. Štěpána, tento den je v Maďarsku státním svátkem. Uplatňovat se ale bude až od 1. ledna 2011. Maďarské občanství se bude udělovat pouze na základě individuálních žádostí. Stačí, když žadatel prokáže maďarský původ a znalost maďarštiny. Trvalý pobyt na území Maďarska nebude podmínkou. Slovenská vláda ale v reakci na maďarský zákon o dvojím ob-

čanství schválila tutéž středu novelu zákona o státním občanství, na jehož základě občan automaticky ztratí slovenské občanství, když dobrovolně požádá a získá občanství jiného státu. Ztráta občanství se nevztahuje na nabytí jiného občanství uzavřením sňatku. Skutečnost, že získal občanství jiného státu, musí občan neprodleně oznámit úřadům. Pokud tak neučiní, může dostat pokutu až do výše 3319 eur. Zároveň mu zanikne pracovní poměr, pokud vykonává povolání, přičemž je nutné státní občanství SR. Lidé vyčítají politikům v Bratislavě i v Budapešti, že situaci zbytečně vyhrocují a že se tento zákon objevil právě teď. Důvodem jsou volby do Národní rady SR, které budou 12. června, a i volby maďarské. Pravicová strana FIDESZ Viktora Orbána je vyhrála a začala plnit své předvolební sliby. Na pětimilionovém Slovensku žije asi půl milionu Maďarů. Bratislava hodnotí krok Maďarska jako neakceptovatelný, jelikož se dotýká Slováků a s ním zákon předem nikdo nekonzultoval. Právní normu reagující na kroky Budapešti podpořilo 90 ze 115 přítomných poslanců. Kromě koaličních stran Směr-SD, ĽS-HZDS a SNS pro návrh hlasovalo i KDH. Slovenský parlament rovněž varoval před zpochybňováním poválečného uspořádání Evropy a Trianonské smlouvy z roku 1920. Prezident Václav Klaus dne 26. května vyjádřil Slovensku solidaritu v souvislosti s novým maďarským zákonem. Klaus kvůli tomu na Pražský hrad pozval slovenského velvyslance v Praze Petera Brňa. Schůzku zdůvodnil tím, že se chce o situaci ve slovensko-maďar-

ských vztazích podrobně informovat a dát najevo solidaritu Slovensku.

Ekonomika

Nezaměstnanost v ČR

klesá více, než se očekávalo

Již třetí měsíc v řadě klesá nezaměstnanost, 10. května o tom informovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ještě v lednu dosahovala nezaměstnanost 9,9 %, v dubnu se snížila na 9,2 %. Práci našlo na 33 tisíc uchazečů, což byl nejvýraznější pokles nezaměstnanosti od dubna 2007. Způsobil to především nárůst sezónních prací. Podle prognóz může příznivá situace pokračovat do června nebo až do září, kdy se firmy budou zbavovat sezónních pracovníků. Největší pokles počtu nezaměstnaných zaznamenaly úřady práce v Jindřichově Hradci (o 18,2 %), v Jeseníku (o 14,6 %) a ve Znojmě (o 13,6 %). Nárůst nezaměstnanosti zaznamenala pouze Praha (o 0,6 %). Podobný vývoj lze očekávat také na Prostějovsku kvůli krachujícímu OP Prostějov. Podle Českého statistického úřadu však nezaměstnanost meziročně stoupla o 2,3 procentních bodů na 8,2 %, práci hledá o 83 tisíc lidí více, než vloni. Jde tak o největší meziroční nárůst nezaměstnanosti od roku 1993. Rozdílné výsledky ČSÚ a MPSV jsou způsobeny rozdílným pojetím nezaměstnaných. Ministerstvo bere za nezaměstnané jen ty, kteří se jako uchazeči zaregistrují na úřadu práce. Statistický úřad naopak počítá všechny nezaměstnané, i ty, kteří si práci oficiálně nehledají.

Dluhopisy v hodnotě tří miliard korun zaplatí opravu škod po povodních

Poslanci 27. května na své poslední schůzi před volbami schválili návrh vlády na vy-

dání povodňových dluhopisů v hodnotě tři miliard korun. Uhradí se z nich část škod, které způsobila velká voda na Moravě. Finance se použijí zejména na opravu dopravní a energetické infrastruktury. Premiér Jan Fischer v pondělí Poslaneckou sněmovnu požádal, aby návrh zákona projednala ve stavu legislativní nouze. Tento stav umožňuje schválit návrh během jednoho čtení. Poslanci premiérovi vyhověli. Senát o něm rozhodne během příštího týdne. Ministr financí Eduard Janota uvedl, že vláda využije smlouvu s Evropskou investiční bankou. Ta dluhopisy odkoupí v krátkém časovém horizontu, navíc budou pro Česko levné. Vláda podobných dluhopisů využila už v roce 1997, kdy se voda prohnala téměř celou Moravou a vyžádala si na 50 lidských životů. Nicméně státní dluh bude o další tři miliardy vyšší. "Úkolem budoucího ministra financí, ať už to bude kdokoli, bude najít ve druhém pololetí letoška úspory jinde," řekl Janota po vládní schůzi. Letošní povodně a následné sesuvy podmačené půdy zasáhly nejvíce Karvinsko, Ostravsko a Frýdecko-Místeko. Podle Asociace krajů České republiky škody dosahují až ke čtyřem miliardám korun. Hladiny řek jsou nyní už klidné. Českou republiku teď však trápí bouřky. V pondělí 24. května se vláda domluvila také na navýšení prostředků na protipovodňová opatření. Částka v programu Podpora a prevence před povodněmi se rozroste o jednu miliardu korun. Ministerstvo zemědělství chce tyto peníze získat z programu na úpravu a budování vodohospodářských staveb.

Kurzovní listek

1. 6. 2010 (střed)

EUR, 1	25.635
Kanada, 1	20.060
USA, 1	21.084

Kultura

Karel Hynek Mácha odhaluje návštěvníkům

Národního muzea svou tvář

Rok 2010 je rokem Karla Hynka Máchy (16.11.1810 - 6.11.1836). Letos na podzim uplyne 200 let od narození prvního českého moderního básníka, romantika a hlavně autora Máje. K letošnímu jubileu se příhodně právě v květnu otevřela expozice dokumentující nejen inspirujícího ducha autora, ale především jeho pravou fyzickou podobu, která byla vždy obestřena závojem tajemství. Ochoz Pantheonu v budově Národního muzea tak představuje veřejnosti výstavu s názvem Tvář Karla Hynka Máchy. I když se několik básnickových portrétů dochovalo, ani ty nejznámější z nich nepatří mezi věrohodné a tvoří spíše jen domnělé podobizny. Jaká tedy byla jeho skutečná tvář? Na dotaz může částečně odpovědět vystavovaná busta od sochaře Milana Knoblocha, která vděčí za svou autentičnost především antropologovi Emanuelu Vlčkovi. Ten se zasloužil o rekonstrukci Máchovy podoby na základě zkoumaných ostatků. Výstava zaznamenává i samotný postup při plastické rekonstrukci. Obraz sv. Jana Křtitele od Františka Maška poté zachycuje možnou pravou podobu Máchy. Traduje se totiž, že Maškovi seděl jako model. Dále expozice nabízí pohled do historie. V říjnu 1938, kdy Čechům hrozilo zabrání pohraničí, byly z litoměřického hřbitova exhu-

movány Máchovy ostatky a převezeny do Prahy k prvnímu antropologickému výzkumu. O rok později se konal na Vyšehradě spiso-
vatelův druhý pohřeb, který se stal národní manifestací proti nacismu. Návštěvníci výstavy mohou z tohoto pietního aktu zhlédnout dobové fotografie. Nevelká výstava připomíná život, ale hlavně tvář romantika a je jednou z mnoha kulturních akcí oslavujících Máchu, které ve spolupráci s dalšími institucemi připravila na letošní rok Obec spisovatelů. Výstava potrvá do 19. září. V Národní knihovně byla zároveň zahájena výstava Zázrak jménem Mácha - Dalekát' cesta má! Marné volání! Máchův Máj v proměnách času. V pondělí 24. května pak začal 13. ročník nonstop čtení věnovaný právě Máchovi.

Americká premiéra

Odcházení

vyprodala filadelfské

The Wilma Theater

Bývalý český prezident Václav Havel se 26. května ve Filadelfii osobně zúčastnil uvedení své zatím poslední hry Odcházení. Ve vyprodaném hledišti divadla The Wilma Theater představení sledoval spolu s manželkou Dagmar a bývalou americkou ministryní zahraničí Madeleine Albrightovou. Diváci Havla s manželkou přivítali dlouhým potleskem, stejně nadšeně na konci odměnili i celé představení. Živě reagovali i v jeho průběhu. "Myslím si, že to je dobrá inscenace. Jsem zvědav, jak na to lidé budou chodit. Tady bylo asi dneska intelektuálnější publikum na premiéře, které to přijalo velmi vlídně. Dokonce některých věcí si všimli, kterých si lidi u nás ani nevšimnou," řekl Havel

po představení Českému rozhlasu. Divadlo The Wilma Theater ve Filadelfii vede od počátku 80. let pražský rodák Jan Žižka, který v roce 1977 opustil komunistické Československo. Právě on se ujímá režie prvního uvedení Odcházení ve Spojených státech a považuje hru za jedno z nejlepších děl bývalého českého prezidenta. "Ze všech Havlových her je to asi nejvíce univerzální hra. Všichni totiž musejí někdy na kam odejít, třeba z rodniny nebo ze země," uvedl režisér pro ČTK. Do hlavní role kancléře si vybral David Stathaima, herce nominovaného v roce 2006 na Oscara za film Dobrou noc a hodně štěstí. Premiéry se zúčastní i herečka Zuzana Stivínová, která v českém nastudování hry v Divadle Archa hraje jednu z předních rolí - Irenu. "Hodně se mi líbil hlavní představitel kancléře Viléma Riegera, David Strathairn. Ten mě úplně dojal, z povodního čtení jsem vůbec netušila, jak ještě může Rieger dojemný," uvedla pro ČTK Stivínová. Havel Odcházení napsal jako svou první novou hru po téměř 20 letech. Premiéru v pražské Divadle Archa měla v květnu 2008. Uvedena byla i ve Slovenském národním divadle Bratislavě, v Polsku, Velké Británii, Německu, Bulharsku a Chorvatsku.

Sport

Čeští hokejisté mistry světa Ve finále zdolali

hvězdný tým Ruska

Česká hokejová pohádka MS v Německu došla zlaté konce. V nedělním finále Češi udolali Rusy 2:1 a po pěti letech vrátili titul světových šampionů do Česka. Vítězný gól vstřelil symbol

y kapitán týmu Tomáš Rolinek. Novopečené mistry světa vítaly na Staroměstském náměstí tisíce fanoušků. Hokejistům se ve finále s uskou sbornou podařil snový vod. Už po 20 vteřinách dal ol hráč s číslem 20 Jakub Klepiš. Rusové rozpoutali hro-ové ofenzivní peklo, měli řa- u šancí, pokaždé ale narazili a výtečného Tomáše Vo-ouna v brance. Když už ho řekonali, trefil Fjodorov tyč Dacjukův gól neplatil, pro-že padl vteřinu po konci první třetiny. Do dvoubran-ového vedení šli Češi ve 39. minutě. To se v útočném pás- nu srazil Ovečkin s Fjodo-ovem a k puku se dostal Karel Rachůnek. Zavezl ho lo pásma a z pravého rohu nhrál před branku, kde se otouč odrazil od Rolinkovy rusle do sítě - 2:0! V hek-ickém závěru umocněném přesilovkou 6 na 3 už Rusové en korigovali na 1:2 a česká adost propukla naplno. Je to obrovský úspěch. Zno-ru se ukázalo, že hokej je tý- nový sport a když dvacet hráčů tahá za jeden provaz, nůže uspět," radoval se v rozhovoru pro ČT bezpro- tříděně po utkání brankář Vo-oun. Hokejisté dokázali pro Česko vydobýt, včetně toho posledního, už 12 titulů mi- strů světa (polovina jich byla pro Československo). Ten letošní z Kolína nad Rýnem se však určitě zařadí mezi ty nejprekvapivější. Ze začátku totiž velkému vítězství nic nenavštěvovalo. Tým se před šampionátem potýkal s řadou omluvenek, postupně z rů- zných důvodů odmítlo repre-zentovat 25 hráčů. Z NHL dorazila jen čtveřice hráčů. "Kdyby mi někdo po Norech řekl, že urveme zlato, šel by- ch si vsadit," zmínil špatně rozjetý turnaj pro iDnes.cz

Jaromír Jágr. Po prohře s Nor- skem také řekl, že mu vadí, že hráči odmítají jezdit na MS. "Ti, kteří se dostali do NHL, by si měli uvědomit jednu věc: že díky zlaté generaci jsou dnes tam, kde jsou. ... Ale asi už zapomněli, kde se naučili hrát hokej," citovaly Jágra Lidové noviny. Český tým totiž v základní části šampionátu porazil jen Francii (6:2) a Švédsko (2:1). Dvakrát prohrál - s outsiderem z Nor- ska a se Švýcary (shodně 2:3) a dokonce hrozilo, že se poprvé v historii ani do čtvrtfinále nepodívá. Parta kolem Jágra a kapitána Rolinka se však do- kázala obdivuhodně semk- nout. V osmifinálové skupině Češi postupně zdolali Lotyš- (3:1) a Kanadu (3:2). Dvakrát o jejich vítězství rozhodovala až loterie samostatných nájezdů. Nejprve ve čtvrtfinálové bitvě s týmem Suomi (2:1) a pak i v infarktové semifiná-lové řezí se Švédy (3:2). Ví- tězný nájezd v obou případech zaznamenal Jan Marek. "Po- vedla se nám asi největší lou- pež v hokejových dějinách." výstižně okomentoval pro Sport.cz neuvěřitelnou vítěz- nou sérii kapitán a střelec fi- nálové branky Tomáš Rol- nek. "Nové Nagano," i tak turnaj překřtila některá tuzem- ská média. Vítězství českých hráčů na šampionátu totiž stejně jako na japonském "Turnaji století" sledovala celá Česká republika a zlaté hokejisty přišly na Staroměst- ském náměstí přivítat tisíce fanoušků. Na připravené pó- dium hráči nastupovali ve stejném pořadí, jako nastupo- vali na led, a celou show pro- vázel sportovní komentátor Jiří Holzel. Na úplný závěr si unavení hokejisté i realizační tým zazpívali společně s fa- noušky českou hymnu a také notoricky známou píseň všech

velkých sportovních vítězství - hit od skupiny Queen We are the champions. Nečeka- ným zlatem z Německa se s reprezentací rozloučil trenér Vladimír Růžička. Od příští sezony ho na postu lodivoda národního týmu vystřídá Alois Hadamczik. O změně bylo rozhodnuto už před MS.

Zlatou tretru ozdobily výkony roku a nečekané české úspěchy

Ostravský atletický mítink opět dokázal, že patří mezi světovou špičku. Vypovídá o tom nejen hvězdné obsazení v čele s nejrychlejším mužem planety Usainem Boltem, ale také skvělé výkony sportovců. Dohromady během dvouden- ního závodu, který se konal 26. a 27. května, padlo pět nejlepších výkonů probíhající sezony. Z českých atletů za- zářili oštěpař Milan Frydrych a běžkyně Denisa Rosolová. Jedinou vadou letošního 49. ročníku Zlaté tretry bylo, již tradičně, deštivé počasí. Mokřý povrch na vítkovickém stadiónu sportovcům dělal problémy a často kvůli opatrnosti nemohli podávat stoprocentní výkony. I přesto viděly zaplněné tribuny vrcholné atletické momenty. Největším tahákem byla sprinterská superstar Usain Bolt. Jamajský sprinter se představil netypicky v běhu na 300 metrů, kde chtěl zaútočit na světový rekord Michaela Johnsona. Jeho čas 30,97 sice na vítězství bohatě stačil, ale k překonání výkonu legendárního amerického sprintera mu chybělo 12 setin. V královské disciplíně ovládl stometrovou trať Boltův krajan Asafa Powel, který opět potvrdil, že se mu v dešti daří, když časem 9,83 sekundy vytvořil nejlepší letošní čas i rekord mítinku.

Ředitel závodu Jan Železný měl určitě největší radost z výsledků v oštěpařské disciplíně. Jeho svěřenec, teprve 23letý Milan Frydrych, se blýskl hodem dlouhým 88,23 m, a dosáhl tak na nejlepší letošní světový výkon. Na- opak oštěpaře Barboře Špo- tákové se na Zlaté tretre nedaří a potvrdilo se to i letos. Světová rekordmanka a olympijská vítězka v dešti dosáhla "pouze" na druhé místo a to hodem dlouhým 62,94 m. "Je skvělé, že takový mítink v Česku je, ale právě já tu nemám mnoho štěstí," litovala po skončení závodu. Zklamáný byl po závodě i překážkář Jan Svoboda, ale za svůj výkon na trati 110 m se stydět rozhodně nemusel. Jeho čas 13,55 nestačil pouze na držitele světového rekordu Kubance Dayrona Roblese, který si pro vítězství doběhl za 13,12 sekundy. Premiéru v seniorské kategorii na 400 m trati si odbyla odchovankyně vítkovické atletiky Denisa Rosolová. Do cíle doběhla v čase 50,85 a překvapivě za sebou nechala první dvě ženy z olympiády v Pekingu - Britku Christine Ohuruoguovou a Jamajčanku Sherricku Williamsovou. "Když jsem slyšela, jak lidi řvou, tak jsem ze sebe vydala úplně všechno," sdělila vítězka pro server iDnes.cz. Do budoucna vidí pořadatelé možnost připojení Zlaté tretry k pre- stižnímu seriálu Diamantové ligy, ale podmínky přijetí jsou velmi náročné. Sportovní manažer Alfons Juck alespoň odkryl některé své záměry pro příští jubilejní ročník. Rád by viděl na startu stometrové trati tři největší osobnosti této disciplíny - Usaina Bolta, Asafu Powela a Tysona Gaye.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Zemřel Mons. Josef Koukl, 18. biskup litoměřický

V sobotu 22. 5. 2010, po páté hodině ranní náhle zemřel ve svém bytě v biskupské rezidenci v Litoměřicích ve věku 83 let Mons. ThDr. Josef Koukl, emeritní litoměřický biskup. Mons. Josef Koukl se narodil 8. listopadu 1926 v Brně. Mládí prožil v Břeclavi, kde byl jeho otec profesorem na gymnáziu. Vystudoval gymnázium v Brně, kde 1. července 1945 maturoval. Od roku 1945 studoval v Praze teologickou fakultu, kterou absolvoval 31. května 1950, ale již 23. dubna 1950 byl vysvěcen na kněze u sv. Vojtěcha v Praze – Dejvicích. V červenci téhož roku odešel do Sokolova, kde působil jako kaplan. Vojenskou službu vykonával u tzv. PTP do roku 1953. Po skončení vojny vystřídal v kněžské službě několik farností. Od 1. března 1954 působil jako pomocný kněz u sv. Víta, v srpnu 1954 byl administrátorem ve farnosti Stodůlky a od 15. října 1958 do roku 1970 působil jako kněz v Kladruších u Stříbra. Od 17. listopadu 1970 místem jeho dalšího působení byly Litoměřice. Koukl se stal spirituálem zdejšího semináře. V březnu 1974 byl v Praze promován na doktora teologie a od září 1974 začal učit v Litoměřicích morální teologii na fakultě již jako profesor a stal se kanovníkem kapituly u Věch svatých v Praze na Hradě. Dne 26. července 1989 byl jmenován sídelním biskupem litoměřickým a 27. srpna téhož roku v katedrále sv. Štěpána vysvěcen na biskupa. Dne 24. prosince 2003 jmenoval papež Jan Pavel II. diecézním biskupem v Litoměřicích Mons. Pavla Posáda (nynější světící biskup česko-budějovický), který biskupské svěcení přijal a biskupský úřad převzal dne 28. února 2004. Po tuto dobu dvou měsíců spravoval Mons. Koukl litoměřickou diecézi jako administrátor diecéze. Po nástupu nového biskupa do služby se Mons. ThDr. Josef Koukl stal emeritním biskupem. Nadále pobýval na Biskupství litoměřickém a zastával úřad biskupského vikáře pro záležitosti styku se zahraničím. V loňském roce uplynulo 20 let, kdy byl Mons. Josef Koukl jmenován 18. litoměřickým biskupem, letos na jaře jsme si připomněli 60 let od jeho kněžského svěcení. Poslední rozloučení se zesnulým biskupem Josefem Kouklem se konalo v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích v sobotu 29. května. Hlavním celebrantem mše sv. byl litoměřický biskup Jan Baxant. Kázání měl pražský arcibiskup Dominik Duka OP, předseda České biskupské konference. Rozloučení se účastnili také nejbližší příbuzní zesnulého, čtrnáct biskupů od nás i ze zahraničí včetně apoštolského nuncia, arcibiskupa Diega Causera, a na osm set věřících. Dále přišlo doprovodit zesnulého biskupa, který působil řadu let jako profesor morální teologie v semináři, asi sto třicet kněží. Po obřadu posledního rozloučení, za zpěvu písně Salve Regina, vynesli kněží rakev s ostatky Mons. Josefa Koukla před katedrálu, poté početný průvod biskupa Josefa doprovodil na místní hřbitov. Rakev s ostatky byla uložena do biskupské hrobky.

Polsko má nového blahoslaveného P. Jerzyho Popiełuszku

V neděli 6. června 2010 bude P. Jerzy Popiełuszko mučedník pro křesťanskou víru, ve Varšavě prohlášen za blahoslaveného. Kaplan odborového svazu Solidarity (Solidarność) byl v říjnu roku 1984 brutálně zavražděn agenti tajné komunistické státní bezpečnosti. Beatifikaci, která se bude konat na Piłsudskiego náměstí, bude předsedat prefek Kongregace pro svatořečení arcibiskup Angelo Amato. Z České biskupské konference (ČBK) se beatifikační mši svaté zúčastní předseda ČBK, arcibiskup Dominik Duka OP. "Postava P. Popiełuszky je oslovující především pro mládež. Jeho svědectví nás vyzývá k tomu, abychom neustupovali průměrnosti, nepřizpůsobovali se dobovým trendům, nedůvěřovali uměle vytvořeným rájům, ale abychom hledali autentické hodnoty, na nichž lze stavět život. Víra v Krista nám dává sílu odporovat úkladům, čelit utrpení, i pro následování a zaměřit se na opravdovou realizaci v životě." řekl o P. Popiełuszkovi arcibiskup Angelo Amato, prefek Kongregace pro svatořečení, při příležitosti schválení dekretu o jeho mučednictví. Liturgická připomínka P. Jerzyho Popiełuszky bude pravděpodobně připadat na 19. října, den jeho mučednické smrti. P. Jerzy Popiełuszko byl vikářem farnosti sv. Stanislava Kostky ve Varšavě a od roku 1980 byl duchovním a kaplanem odborového svazu Solidarity. Ve svém životě, ve svých kázáních během mší svatých za vlast ve svých dalších aktivitách vždy ve světle evangelia bránil důstojnost člověka, lidská práva a práva pracujících. Pro celou Polsko a celý svět ztělesňoval ctnosti odvahy, věrnosti Bohu, Kristovu kříži a evangelium a lásky k vlasti. Byl pravým vlastencem v křesťanském smyslu slova. "Jde o blahoslaveného mučedníka za víru, za církev, mučedníka, který hájil důstojnost člověka. Je to mučedník, který – tak jako všichni mučedníci – zvláštním způsobem střeží hranici mezi dobrem a zlem, tedy onu hranici, kterou se svět – a nejenom soudobý – snaží nezdědkat zastírat, přesouvat, a různými způsoby překlenout," řekl metropolita Varšavy, arcibiskup Kazimierz Nycz na tiskové konferenci ve Varšavě 14. února 2010 a zdůraznil, že blahorečení je událost, která přesahuje rámec polské církve a dosahuje mezinárodních rozměrů. Pohřbu P. Popiełuszky se v roce 1984 účastnilo téměř 50 000 lidí z celého Polska a shromáždění přerostlo v nenásilnou manifestaci proti komunistickému režimu. U jeho hrobky v kostele sv. Stanislava Kostky ve Varšavě se od pohřbu až do dnešní doby střídají dobrovolníci a kostel se stal poutním místem, které již navštívilo cca 18 miliónů lidí z celého světa. Před rokem, při příležitosti 25. výročí mučednické smrti P. Popiełuszky byl v Polsku natočen film "Popiełuszko. Svoboda je v nás", který byl na jaře loňského roku vyslán i v České republice.

Podle zpráv České biskupské konference

Jak dopadly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Většinu ve Sněmovně má pravice, Lidovci a Strana zelených se do Parlamentu nedostaly

Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných v pátek 28. a v sobotu 29. května 2010 v zahraničí o den dříve ve čtvrtek 27. a v pátek 28. května) vítězila ČSSD, vládu však zřejmě bude sestavovat pravice. V součtu obě velké strany ztratily přibližně 1,5 milionu voličů. ČSSD získala 22,08 %, druhá ODS pak 20,22 %. Na třetím místě se do Sněmovny dostala nová strana TOP 09 s 16,70 %, na čtvrtém KSČM s 11,27 % a parlamentní stranou se staly také Věci veřejné s 10,88 %. Ostatní strany nepřekročily pětiprocentní práh povinný pro vstup do Poslanecké sněmovny. KDU-ČSL získala 4,39 %, Strana práv občanů - Zemanovci získala 4,33 %, Suverenita - Blok strany Bobošíkové dostala 3,67 % a Strana zelených získala 2,44 % hlasů. Voleb se v rámci České republiky zúčastnilo 62,6 % voličů, asi o dvě procenta méně než před čtyřmi lety.

Vítězná sociální demokracie získala 56 poslanců, ale spolu s další levicovou stranou, KSČM a jejími 26 mandáty, nedá ohromady většinu. Nelevicové strany mají společně 118 křesel. Definitivní rozdělení mandátů vypočítal Český statistický úřad. Občanští demokraté budou mít 53 poslanců, TOP 09 bude reprezentovat 41 zákonodárců a za Věci veřejné bude ve 200členné Poslanecké sněmovně zasedat 24 legislaticů.

Krátce po oznámení výsledků voleb do Poslanecké sněmovny rezignovali na své stranické funkce tři předsedové stran. Jako první oznámil odchod šéf KDU-ČSL Cyril Svoboda, následoval ho lídr Strany práv občanů - Zemanovci Miloš Zeman a z čela zelených odejde Ondřej Liška. Jako poslední oznámil odchod z čela ČSSD Jiří Paroubek. Rezignuje během sedmi až deseti dnů, kdy předá agendu místopředsedům strany. Reagoval na volební výsledek sociální demokracie, která sice vyhrála, ovšem zisk je podstatně nižší, než jí předpovídaly předvolební průzkumy. Sociální demokracie podle politologů nemá příliš mnoho možností, aby sestavila vládu. Paroubek zůstane v politice jako poslanec za Ústecký kraj.

Volby do Poslanecké sněmovny probíhaly i na velvyslanectvích a dalších zastupitelských úřadech v zahraničí. Jako první se volební místnosti otevřely na americkém kontinentu, díky časovému posunu mohli Češi v Americe hlasovat už o den dříve než jejich spoluobčané v Česku. Češi, kteří chtěli volit v zahraničí, se museli nejdříve registrovat, jinak volby probíhaly stejně jako v Česku. K volbám na stovce českých zastupitelských úřadů po celém světě se letos zapsalo podle českého ministerstva zahraničí

6.601 Čechů. Nejvíce voličů evidovali zastupitelské úřady v Bruselu (453) a v Bratislavě (418).

Největší podporu u krajanů za hranicemi České republiky mají pravicové strany. TOP 09 od nich získala 39,6 % hlasů a ODS 27,3 %. Do Poslanecké sněmovny by se ještě dostala sociální demokracie s 6 % a Věci veřejné s 5,3 %. Komunisté by se do poslaneckých lavic nedostali.

Českých parlamentních voleb se zúčastnil jen zlomek občanů pobývajících v zahraničí. Víc lidí než před čtyřmi lety hlasovalo na českých zastupitelských úřadech v Belgii, Británii, Německu, Polsku a Rakousku. Zhruba stejný počet jako tehdy přišel tentokrát v Rusku a ve Spojených státech.

Ve Spojených státech volilo zhruba 40 % z asi 670 voličů, kteří se dopředu zaregistrovali. Kromě nich přišlo do volebních místností na generálních konzulátech v New Yorku, Los Angeles, Chicagu a na ambasádě ve Washingtonu ještě kolem 190 lidí s voličskými průkazy. Celkem tak v USA volilo zhruba 470 osob.

Na Generálním konzulátu v Chicagu bylo v seznamu voličů zapsáno 131 osob, z toho 13 na voličský průkaz. Ve volbách odevzdalo svůj hlas 58 voličů. Nejvíce hlasů získala ODS - 19 a v těsném závěsu za ní TOP 09 18 hlasů, Zelení dostali 6 hlasů, Lidovci 5, Věci veřejné 2, KSČM 2, ČSSD 1 a několik dalších stran po jednom hlasu. Účast ve volbách v Chicagu byla 44,27 %.

Všeobecně je nutno konstatovat, že v zahraničí se účastní voleb jen malá část českých občanů. Důvodů je několik. Ten hlavní velká vzdálenost - mnohdy stovky i tisíce kilometrů do místa voleb. Dále je to značná administrativní náročnost s registrací ve volebních místech nebo s opatřením volebního průkazu z České republiky. Mnohé problémy vznikají i pro místní obyvatele, neboť volby jsou pro ně i finančně náročné, když musejí platit vysoké parkovné ve městě a starší čeští občané, kteří mají i občanství americké, si musejí kvůli volbám vyřizovat český doklad totožnosti, což je opět časově i finančně velmi náročné. Je škoda, že za dvacet let od návratu demokracie do staré vlasti nebyl zaveden korespondenční způsob volby, jak je zcela běžné v USA a nebo jak tento způsob také zavedla Slovenská republika, kde budou volby za 14 dní. Vyzýváme touto cestou naše krajany, spolky a organizace, aby iniciovali petici, která by žádala zavedení korespondenční volby. Tento způsob by jistě také pomohl volit mnohým občanům, zvláště těm starším a nemocným ve vlasti.

Z různých pramenů připravil Fr. Dušan Hladík

Chrám sv. Víta v Praze budou společně spravovat církev a stát

Prezident republiky Václav Klaus a pražský arcibiskup Dominik Duka podepsali dohodu, kterou po 18 letech končí spor o svatovítskou katedrálu.

Dohodu rozdělující práva k pražskému chrámu sv. Víta mezi stát a arcibiskupství pražské podepsali v prostorách samotné katedrály v pondělí 24. května. "Stát i církev shodně vnímají katedrálu jako výjimečný národní symbol v jeho historickém duchovním i kulturním významu. Církev bude o katedrálu pečovat jako o metropolitní chrám a stát jí k tomu bude vytvářet a zajišťovat potřebné materiální podmínky," uvedl v prohlášení prezident Václav Klaus.

Hrad poskytne Metropolitní kapitule sv. Víta dvě nemovitosti nezbytné pro užívání katedrály - Staré proboštství a Mladotův dům a z ročního rozpočtu 20 miliónů korun bude platit jejich provoz i ostatní výdaje spojené s chodem katedrály. Novinkou je vytvoření rady pro zajištění péče o katedrálu. Ta bude složena z držitelů sedmi klíčů, které jsou potřeba, když se vyzvedávají korunovační klenoty.

Logickou podmínkou uzavření dohody bylo, že katolická církev stáhne ústavní stížnost, kterou před necelým rokem na stát podala, když Nejvyšší soud rozhodl o vlastnictví chrámu v jeho prospěch. Soudní spory sahají ale až do roku 1992, kdy církev poprvé vnesla žalobu na Kancelář prezidenta republiky týkající se vlastnictví katedrály a dalších přílehlých nemovitostí. Oba pravomocné rozsudky z roku 1994 a 2006, které v tomto případě padly, vždy mluvily ve prospěch církve, ale konečné slovo měl loni v březnu právě Nejvyšší soud, který rozhodl opačně.

Slavnostní prohlášení prezidenta republiky a arcibiskupa pražského a primase českého o úpravě vzájemných vztahů při péči o Katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Prezident republiky a arcibiskup pražský a primas český vycházejíce z Preambule Ústavy České republiky, zůstávající věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti země Koruny české i státnosti československé, rovněž staleté tradici společných dějin českého státu a římskokatolické církve, a vyjadřující svou společnou vůli zabezpečit spolehlivou a harmonickou spolupráci mezi státem a římskokatolickou církví při správě Katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha prohlašují, že:

Článek 1

Vycházejíce ze společného přesvědčení, že Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha (dále jen "Katedrála") je národním duchovním, kulturním i státním symbolem a vedení úmyslem vytvořit trvalé základy pro rozvoj dobrých vztahů mezi

státem a církví na Pražském hradě, prezident republiky, arcibiskup pražský a primas český shodně konstatují, že účelem tohoto prohlášení je uspořádat vzájemná práva a povinnosti účastníků a určení podmínek společného provozování Katedrály, umožnění užívání Katedrály k liturgickým účelům římskokatolického ritu, při zajišťování návštěvního provozu, jakož i k účelům státně reprezentačním, zajištění péče o movité věci umístěné v návštěvnických prostorách Katedrály, a určení dalších souvisejících podmínek a pravidel jejího užívání.

Článek 2

Prezident republiky a arcibiskup pražský a primas český shodli na potřebnosti řešit vzájemné vztahy státu a církve na Pražském hradě spoluprací, i s ohledem na skutečnost, že k dni podpisu tohoto prohlášení nedošlo k závaznému majetkovému vypořádání státu a katolické církve za období od 2. února 1948 do 17. listopadu 1989, je správné a spravedlivé řešit tento spor ve vzájemné shodě a nepokračovat v současných sporech o vlastnictví Katedrály a dalších nemovitostí areálu Pražského hradu.

Článek 3

Prezident republiky a arcibiskup pražský a primas český, za účelem zajištění péče o Katedrálu, se dohodli na vytvoření její Rady, která by měla přispět k všestranné a nezávislé péči o stav a provoz Katedrály v zájmu věřících i široké veřejnosti.

Členství v Radě je čestná funkce. Členy Rady jsou držitelé sedmi klíčů (prezident republiky, předseda vlády České republiky, arcibiskup pražský a primas český, předseda Senátu Parlamentu České republiky, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, světitel biskup probošt Metropolitní kapituly u Sv. Víta, primátor hlavního města Prahy) potřebných pro vyzvednutí korunovačních klenotů z Korunní komory Katedrály, jakožto nejvyšší zastupci státu, církve i obce.

Článek 4

Prezident republiky a arcibiskup pražský a primas český shodli na tom, že Kancelář prezidenta republiky respektive Správa Pražského hradu, poskytne pro řádné zajištění potřeb římskokatolické církve při péči o Katedrálu k užívání potřebné nemovitosti na Pražském hradě, a to Metropolitní kapitule sv. Víta v Praze. Kancelář prezidenta republiky respektive Správa Pražského hradu zajistí, jako doposud, veškerou péči o tyto nemovitosti.

Podepsáno v Praze dne 24. května 2011

Prohlášení pražského arcibiskupa k dohodě vzájemné péči o katedrálu sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Vážený pane prezidente, pracovníci Kanceláře prezidenta republiky, pracovníci Právky Pražského hradu, vážený pane probošte, otče biskupe, členové Metropolitní kapituly u sv. Víta v Praze, milí přítomní, především také vy, zástupci sdělovacích prostředků!

Chtěl bych poděkovat za vstřícné jednání, kterého se mi dostalo z obou zúčastněných stran. Úvodní slova našeho slavnostního prohlášení o úpravě vzájemných vztahů při péči o katedrálu vycházející z Preambule Ústavy České republiky nám přibližují chápání historie pražské katedrály jako Božího chrámu, který v duchu biblické tradice patřil Bohu a o který vykonávali péči nebeští patroni sv. Vít, Václav a Vojtěch a na zemi panovník a arcibiskup a později i Metropolitní kapitula. Tento způsob vlastnění a péče o majetku, kdy katedrála patří katedrále, měl v toku dějin zabezpečovat ochranu katedrály před možností prodeje či užití k jinému účelu. Pro určitou ilustraci bych rovnal otázku vlastnictví katedrály, která je duchovním statkem a symbolem, s otázkou vlastnictví např. Dvořákova Oratoria sv. Ludmila. Víme, že toto vlastnictví nelze vtěsnat do právních norem a předpisů. Toto dílo bylo autorem věnováno celé národní kultuře.

Odpovídají tomu také slova papeže Benedikta XVI. při přebírání pověřovacích listin českého velvyslance u Svatého stolce: "Doufám, že takové úvahy budou brány na zřetel během hledání řešení týkajícího se budoucnosti katedrály v Praze, která stojí

jako živoucí svědek bohatého kulturního a náboženského dědictví naší země, a dokazuje harmonické soužití církve a státu.

Katedrála je národním duchovním, státním i kulturním symbolem dražším všem obyvatelům této země bez rozdílu jejich vyznání. Na jejích vstupních dveřích je zobrazen Otec vlasti Karel IV., jak společně s arcibiskupem Arnoštem z Pardubic přináší relikvie do právě zakládaného domu. Vznik tak nádherné stavby umožnil právě harmonický vztah panovníka a arcibiskupa, aby zde lidé mohli oslavovat Boha i české zemské patrony.

Ale nejen to! Katedrála sloužila jako místo, kde byli korunováni čeští králové. Zde královskou korunu na hlavu panovníka vsazoval pražský metropolita po mši svaté a po pomazání posvátnými oleji. Ve zdech katedrály je uložena i Svatováclavská koruna, symbol české státnosti. Jejím držitelem je na věčné časy sám svatý Václav, tak, jak si to přál císař Karel IV. Katedrála slouží i jako mauzoleum, ve kterém v naději na vzkříšení odpočívají ostatky českých knížat, králů, arcibiskupů a světských i duchovních hodnostářů. K největším relikviím patří ostatky svatého Václava, o jehož pomoc pro tuto zemi denně ve zdech katedrály církev prosí.

Katedrála vzkvétala vždy, když o ni nerozdílnou rukou pečoval stát i církev a kdy byla užívána ku prospěchu obou. Je to i závazek do budoucna. Věřím, že i dohoda prezidenta republiky a pražského arcibiskupa je vyjádřením naší společné vůle zabezpečit spolehlivou a harmonickou vzájemnou spolupráci v péči o katedrálu a její uchování budoucím generacím.

*Mons. Dominik Duka OP,
arcibiskup pražský,
24. května 2010*

Potkala jsem Muže z Plátna

Říká se, že narkomanie je největší narušivost a choroba XXI. století. Často však zapomínáme, že příčinou všech závislostí je nedostatek Boží lásky. Jestliže neznáme Boha ani jeho lásku, jestliže ho odvrhneme, zastoupí ho v srdci něco jiného...

Chci podat svědectví, co Bůh způsobil svojí láskou v mém životě. To všechno jsme obdržela zdarma jen proto, že jsem jeho nejdrazším dítětem. Všechny milosti, které jsem zakusila, mi vyprosila Panna Maria.

Jsem adoptované dítě. Moji adoptivní rodiče byli od počátku velmi upřímní a pravdomluvní. Neukrývali přede mnou tuto skutečnost. Byli zbožní, modlili se, chodili do kostela, ale já jsem v rodině nezakusila Boží přítomnost. Boha jsem nepoznala a nezamilovala jsem si ho. Vůbec jsem neuměla milovat. Vyrůstala jsem a v srdci jsem měla poušť. Zotročila mě masturbace, pornografie, kouření a nakonec alkohol a drogy. Pak se dostavila nenávist k mým rodičům. Nedokázala jsem nikoho milovat, v mém zraněném srdci byla jen bolest a nenávist.

Protože jsem dlouhá léta žila v hříchu, stala jsem se duchovní a fyzickou troskou. Píšu to s plným vědomím: hřích je ochromující síla, kterou žádný člověk bez Boží milosti nepřemůže.

Když mi bylo 23 let, poznala jsem svého budoucího muže Ondřeje. Zdálo se mi, že ho miluji, ale byl to jen povrchní cit. Chtěla jsem skutečně změnit svůj život, mít muže a milovat ho. Chtěla jsem normálně žít a vůbec mě nenapadlo prosit Boha o pomoc. Všeho jsem chtěla dosáhnout vlastními silami.

V době před svatbou jsem žila podle hesla: dělej, co chceš. Pila jsem, brala drogy, proklínala jsem všechno a všechny. Bavila jsem se na diskotékách každý týden někde jinde. Ani v den sňatku jsem nebyla střízlivá. V takovém stavu jsem otěhotněla a jen krátce před porodem jsem přestala pít. Porod byl pro mě šok. Pojala jsem k dětem nenávist, že když přicházejí na svět, působí bolest. Nebyla jsem schopná svého syna milovat, ve skutečnosti ho vychovávali moji rodiče.

Když měl chlapec rok, šla jsem do práce. Chtěla jsem si vydělat, abych měla na alkohol. Moji rodiče se za mě ustavičně modlili růženec, aby se Maria nade mnou slitovala a přišla mému manželství na pomoc.

Já jsem však měla záchvaty zlosti, ve kterých jsem chtěla zabít muže i dítě. Bylo to peklo na zemi. Nakonec jsme se s mužem rozhodli, že podstoupím léčbu. Sotva jsem

přišla do ústavu, chtěla jsem co nejdříve odejít. Stalo se tak po týdnu. Chodila jsem do skupinové léčby, ale po čtyřech měsících jsem začala opět pít a brát drogy. Ztratila jsem smysl života. Chtěla jsem spáchat sebevraždu a spolýkala jsem prášky. Ale Bůh mi nedovolil umřít. Byl to první zázrak, ale pro mne to bylo šokující.

Začala jsem znovu s léčbou. A tehdy se stal další zázrak. I když jsem Ho ještě neznala, On našel způsob, jak mě přivést k sobě. Dostala jsem těžkou nemoc páteře. Nejdříve mi znehybněla levá noha, pak obě. Po mnoha injekcích mi řekl lékař, že musím podstoupit operaci, jinak mi hrozí trvale invalidní vozík.

A tím způsobem mi Pán všechno odebral. Nejdříve přátele od alkoholu. Nemohla jsem nikam chodit, ani do obchodu pro láhev, nemohla jsem si opatřit drogy.

Nakonec Pán ke mně přišel osobně před mojí operací a řekl mi: „Nelekej se. Já jsem s tebou!“

Moje známá mi přinesla časopis Milujte se. Tam jsem se dočetla, jak velká muka podstoupil Ježíš. Popisovali to učenci na základě Turínského plátna. Četla jsem, jak byl Ježíš bičován, korunován trním, kolik ho stálo námahy nést kříž a podstoupit smrt. Byl to podrobný popis jeho ran i jeho zmučené tváře.

Turínského plátno se stalo prostředkem mého obrácení. Pochopila jsem, čím jsou hříchy a co pro mě Ježíš vytrpěl. Plakala jsem nad tím, že jsem ho vlastníma rukama bičovala, že jsme se mu posmívala, pohrdala jsem jím, korunovala ho trním, poplivala a přibila svými hříchy na kříž. On zemřel za mne. Jeho umučení a jeho láska způsobil, že od té doby, je to už devět let, jsem ani nepřičichla k alkoholu. Ježíš mi odňal všechny moje závislosti.

Naučila jsem se modlit růženec a Maria mi pomohla vykonat životní zpověď. Po letech nepokoje, zoufalství, zlosti a nenávisti jsem náhle zakusila, co je to láska a pokoj. Ježíš mi dokonce dal sám sebe v Eucharistii. Nechci nic víc než vytrvat věrně s ním až do smrti.

Bůh ve své lásce mi dal ještě dvě děti. Ježíš mě uzdravil duševně i fyzicky a dále mě uzdravuje a uzdravil i moji rodinu. Osvobozuje nás z egoismu a učí nás lásce k němu i k sobě navzájem. Panna Maria mě učí vděčnosti k Bohu za každý i nejmenší dar a naučila mě i postu o chlebu a vodě. Modlím se k ní za své biologické i adoptivní

rodiče. Ježíš mě vyléčil ze všech zranění, která jsem utrpěla jako malé dítě, když moje matka během těhotenství žila bez lásky opuštěnosti a zoufalství. Jeho milosrdenství je silnější než všechny závislosti. Kéž by všichni poznali jeho milosrdenství a zakusili jeho lásku!

Dorota Milujcie sie 2/2010

MODLITBA PŘED TURÍNSKÝM PLÁTNEM

Pane Ježíši,
zatím co v mlčenlivé modlitbě
rozjímám o svatém Rubáši,
moje srdce se plní pohnutím,
protože vidím v tomto
tajemném svatém plátně
všechna znamení
krutého utrpení,
které jsi prožil ve svém umučení,
jak nám vyprávějí evangelia.
Drama tvé bolesti
se stalo evidentní
z krve, kterou vidím
na tvém těle,
z trnové koruny
a ran po bičování,
z hřebů na rukou a nohou,
ze srdce, které voják probodl kopím.
Když se ti, trpící a obětovaný Ježíši,
klaním spolu s Pannou Marií,
tvojí a naší Matkou,
chápu jasněji, že jsi vzal na sebe
bolesti a kříže celého světa.
Každé moje utrpení,
»passio hominis«,
spojené s tvým utrpením,
»Passio Christi«,
nabývá jako dar
výkupnou hodnotu,
pro kterou cítím,
že mě podpiráš a těšíš
a že mi odpouštíš.
Vím, že není útěchy
bez obrácení,
proto zatímco s tvou pomocí
nesu v důvěře své kříže,
slibuji ti, že začnu nový život,
vzdálím se od hříchu,
abych mohl zakoušet,
že „tvými ranami
jsem byl uzdraven“.
Amen.
*Severino kardinál Poletto,
turínský arcibiskup*

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás zve na

PIKNIK

na Den Otců

na zahradě České misie

v neděli 20.června 2010 od 12:00 v poledne do setmění

Hrát bude několik skupin mladých

Domácí uzeniny, langoše, české pivo atd.

Vstup volný

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Voice of Cleveland

WHKW 1220-AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com (Eastern time)

Jerry Jiráček

**Vás zve k poslechu hudby
z naší vlasti**

**na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.**

**a na Internetu www.wcev1450.com
a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK**

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky“

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.

1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)

LaGrange Park, Illinois 60526

Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail

FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line

E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President

Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

**Loretta Moravec
1-708-484-3162**

**Dolores Jacklin
1-630-968-1292**

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with

Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

Other Funeral Home locations

available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

***Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service***

Úmrtní oznámení

*S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým,
že byl náhle a neočekávaně všemohoucím Bohem
povolán na věčnost náš milý syn, bratr a strýc, pan*

George Blum

Narodil se 3. září 1958 v Chicagu.
Celý svůj život žil v North Riverside.
Zemřel 30. května 2010

Rozloučili jsme se s ním 4. června 2010
v obřadní síni hřbitova Woodlawn v Neorth Riverside.
Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována
v neděli 27. června 2010 v 10.30 dopoledne v kostele České
misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513
*Děkujeme všem, kdo se s ním přišli na poslední cestě
rozloučit a vzpomenu si na něho v modlitbě.*

Zdenka Blum, matka
Charles Blum, bratr s rodinou
Adel Blum, sestra s rodinou
John Blum, bratr s rodinou

Srdečné poděkování

Praha dne 3. května 2010

Vážený a milý otče,
drazí krajané,

děkuji srdečně za velice milý pozdrav ze zámorí
a za zaslanou publikaci o České misii v Chicagu.
Děkuji též všem, kteří připojili pozdrav svým
podpisem do publikace a způsobili mi tak
velkou radost.

Všem Čechům posílám
své arcibiskupské požehnání z Prahy

Mons. Dominik Duka OP arcibiskup pražský

Přijmu na opatrování

starší osobu do svého domu.

Volejte Cindy: 630 – 789 8203

I will provide care

for an elderly person in my house.

Call Cindy : 630 – 789 8203

Upřímná vzpomínka

*Před třinácti roky 8. června 1997 na Boží zavolání
odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel,
starostlivý a dobrácký otec, dědeček, strýc a švagr, pan*

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním
a spolkovým přátelům v USA,
kteří si na něj dosud pamatují,
děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku
u příležitosti 13. výročí jeho odchodu na věčnost.

Vlasta Viceniková, manželka
Henry a Barbara, Thomas a Mary Vicenik, synové a snachy
Deborah a James Hojnicky, dcera a zeť
Henry a Jenney, Jonathan Vicenik, Rachel a William Irwin,
Danielle a Thomas Hojnicky, vnoučata
Matthew Henry Vicenik, pravnuček

Mám zájem o dopisování a výměnu různých věcí

Jsem dlouholetý sběratel známek, mincí, bankovek,
pohlednic a jiného materiálu (hrací karty,
zapalovače, pивní sklo, telefonní karty, malé
kalendářiky a mnoho dalších věcí).

Pište na adresu:

Josef Kříž
Dětenice 25
CZ – 507 24
Czech Republic – EUROPE

Za vsí je háječek a tam mysliveček chodí na čekanou

Bylo to někdy za války a já byl již student Lepařova gymnázia v Jičíně, když se k nám na lesní správu hraběte Schlika do Vokšic přistěhoval mladý lesní adjunkt Jaroslav Jankovič. Přišel odněkud z Moravy. Lesnickou kamizolu měl šitou na míru a měl ještě něco, co přitahovalo všechna děvčata, že se s ním, nemohl měřit ani jeden mládenec v civilu.

Zanedlouho mu všechny dívky zpívaly: "Myslivečku, kdybys chtěl, tak bys moje srdce měl. Copak já ti mohu říci, když mně potkáš na silnici..." a náš mysliveček asi chtěl, neboť se na něj usmívaly všechny svobodné panny z celého okolí, i jejich maminky a i staré báby, co si chodily nasbírat suché dříví do panského lesa. Hrabě Schlik to asi neviděl anebo nechťel vidět, a tak zakrátko chodily do lesa i mladé dívky. Co tam sbíraly, nevím, ale všechny se vracely s úsměvem domů. Pro všechny měl náš lesní adjunkt vlídné slovo a pro ty mladší i pohlazení.

Lesní adjunkt Jankovič, když se vracel z lesa, z "čekané" měl obvykle hlad jako vlk. K nám do hospody "U pily" chodil stejně jako většina svobodných zaměstnanců panství každý den na oběd a večeři. Jemu však chutnalo víc než těm druhým. Můj táta o něm říkal: "Ten člověk nemá dno, ten nás přivede na mizinu." Naštěstí lesní adjunkt Jankovič měl kromě malého platu ještě "deputát," a tak občas panský kočí shodil u nás pytel hrubé mouky na knedlíky, pytel šrotu na vykrmení prasátka a nějaké zrní pro slepice. Prasátko pěkně tloustlo, ale lesní adjunkt Jankovič ne a ne, přesto že toho tolik snědl.

Jednou se však stalo, že svůj oběd nedojedl. Nejedl skoro vůbec nic, a to bylo co říct. Bylo to v neděli v poledne. Lesní adjunkt seděl společně s hajným Krupičkou venku na zahradě. Sluníčko na ně pražilo, přestože měli stůl pod velkým kaštanem. Oba zaháněli žízeň. Našemu pejskovi to vedro vůbec nevadilo. Byl to tříbarevný foxteriér. Pobíhal s dětmi mezi stoly, ale dával pozor, upadlo-li někomu něco s talíře. Hned tam byl jako střela. Lidé o něm říkali, že je rychlý jako expres, tak jsme mu říkali Expres, i když měl v rodokmenu dlouhé vznešené jméno. Mezitím lesní adjunkt Jankovič měl již asi třetí nebo čtvrté pivo. A snad by vypili s hajným Krupičkou celou pivní bečku, kdyby se neobjevil na zahradě rada Svatý s rodinou. Čeho byl rada nevím, ale vím, že si nedovedl poradit ani se svou dcerou Zdenkou, na kterou jsme i my, mladší studenti gymnázia brali a vůbec nám nevadilo, že měla trochu křivé zuby. Jinak byla velmi hezká a oči se jí jen svítily. Ovšem hlavně tehdy, když viděla lesního adjunkta Jankoviče. Na mne se podívala jen když jsem nesl jídlo na stůl, poněvadž se bála, abych ji nepolíil.

Pan rada Svatý a pan řídící Dostrašil s rodinami si sedli vedle ke stolu, kde seděl hajný Krupička a lesní adjunkt Jankovič. Zatím co se pan rada bavil s panem řídícím, Zdenka za tátovými zády začala flirtovat s lesním adjunktem Jankovičem, právě, když jsem mu přinesl na stůl jídlo. Pěkně velký řízek - vepřovou kotletku s bramborovým salátem.

A co se nestalo! Lesní adjunkt koukal víc na slečnu Zdenku, než na naši fenku, nebo co měl na talíři. Že měl však náležitou chuť na řízek, horlivě říznu do kotletky. Jeho nůž však narazil na kost a řízek obloukem vyletěl s talíře na zem. "Jedeš psisko!" Naše fena jako blesk se hnala po vonném soustu. "Nebojte se, nic se nestalo, pane adjunkt. Já ten řízek přišláp, aby ho ten pes nesežral," povídá hajný Krupička. Lesní adjunkt Jankovič se vytratil potichu jako pěna, patrně aby si ho hajný Krupička nedobíral. A za chvíli se po něm vytratila i Zdenka Svatá. Kam?

"Za vsí byl háječek a tam mysliveček chodil na čekanou..."

Lubomír Hromádka

A ještě trochu poezie.

Čeština

Slova se derou na jazyk,
jsou dravou řekou náhle.

Myšlenkám ale nestačí.

Vše je hned jiné, jinačí.

Čeština úžasná, libá a mazlivá.

Slovíčky čaruje, občas jim zazlívá.

V cizině daleké srdce si poskočí,
když změní jazyků čeština proskočí.

Uši jsou radarem a oči magnetem.

Mateřská řeč je pro nás manou.

Až nyní poznáme, jak je nám drahou

Setkání s krajanem vždycky nás těší

a jen je slyšet – ta naše čeština.

Kristýna Tuháček

Zloděj

Jsem zloděj, má jediná lásko,

a pokorně přiznávám se k tomu.

Kradu kde můžu, Ty milovaná krásko

také, když ode mne se vracíš domů.

Jsem lupič, Ty má nejsladší,

to zapírat Ti nechci a nemohu,

ale já kradu jen co je mi nejdražší,

snad aspoň trochu si tím pomohu.

Kradu Tvé zářivé úsměvy,

také Tvůj hlas, co krásně hladí,

vůni těla a vlasů.

Vždyť máme pro sebe

tak málo času.

Ukradl bych Tvé myšlenky

a co jich jen v Tvé hlavě je.

Nezlob se proto, lásko, na mne,

na ubohého zloděje.

Jen kdyby se to aspoň trochu,

jenom něco málo dalo,

vždyť mám Tě pro sebe jen občas,

tak zoufale málo.

Tak nezbyvá než dahadovat,

co oči Tvé mi říkají.

Celkem to jde,

vždyť výmluvnější jsou víc než ústa.

Jak ráda vášnivě i něžně

se s těmi mými líbají.

Jsem prostě kleptoman,

bez Tebe vyprahlý jak pusta.

Viktor Malinkov

„Ba Nam“ - Babička Nam

Po celý rok jsem mohl žít v jezuitské komunitě ve své vlasti, ve Vietnamu a spolupracovat v sociálním apoštolátu, který je hlavním zaměřením a náplní její činnosti. Prostřednictvím exercicií a kurzů víry vznikla setkání s křesťany na odlehklých místech Vietnamu, kde lidé s neotřesitelnou důvěrou v Boha snášejí obtížné životní podmínky a snaží se je zlepšovat. Tam, kde svou víru potvrzují také účinnou láskou, naplňuje se znovu poselství svatého Pavla: „Pro všechny jsem se stal vším (1 Kor 9, 22). Rád si vzpomínám na historii Ba Nam. Ona je ženou, která „se stala vším, aby stůj co stůj zachránila aspoň některé“.

„Ba Nam“ je zkomolenina jména „Bernardeta“ a znamená v místním nářečí „Babička Nam“. Tak totiž nazývá 40 dětí 72 letou sestru z kongregace sv. Pavla; má drobnou postavu, je jako úzké políčko v krajině. Navzdory tomu je dost silná, aby byla babičkou pro tyhle děti. Mluví jen tiše a má zdravotní potíže, žaludeční bolesti, snad následky velmi tvrdé práce na rýžovištích. Těžce zápolí s tím, že musí denně vykonat obtížný pochod mezi plantážemi a spravovat svůj dětský domov. Právě to jí získává u jejich chovanců a chovanek neomezenou autoritu. V současné době nemá žádnou spolusestru, která by jí pomáhala. „K tomu musí být povolání – říká bez výčitky Ba Nam – jinak se upadne do klopýtání a hrozí pády.“

Její „vnoučata“ pocházejí z 53 etnických menšin Vietnamu. U ní se jim dostane lidské přítulnosti a především vzdělání. Na to přisáhá. Ona sama navštěvovala císařskou školu pro děvčata, v níž učily sestry Pavlinky ze zahraničí. Školní vzdělání má zde dobrou tradici. Řeholní sestry u ní zanechaly silný dojem a tak se z kdysi přísné budhistky stala pavlinka – tedy sestra kongregace sv. Pavla.

Ti nejmenší chodí do jeslí, jiní chodí do blízkých škol. Někteří to dokonce dotáhnou k přijímání zkoušky na univerzitu a mohou studovat. Babička Nam obstarává tři jídla: ráno, v poledne a večer. Vždy pouze rýže, po celý rok, k tomu drcená sůl čili a zelenina. Protože v době monzunů každou noc hodně prší, může jen s námahou ráno udělat oheň s dřevem a vařit, přesto je ale snídane na stole přede mši

svatou. Každodenní bohoslužba je povinná, ale babička Nam nikoho nehubuje. Kdo nejde na mši svatou, musí pomáhat na pozemku okolo domu při sklizni. Děti však raději jdou do kostela, než v ranním přítomí sklízet vodní špenát k prodeji na trhu!

Práce na poli je kvůli úpalu velmi tvrdá. Avšak babička Nam dává všem příklad. Prales byl válkou rozbombardován a zbaven listí, co zůstalo, je zcela zničeno obděláváním půdy. Kávový sad babičky Nam je výjimka v každém směru. Nepoužívá pesticidy, proto se tam také rádi připlazí jedovatí hadové. Naštěstí dosud nikoho nekousli. Fazole a boby poskytují dětem skromný pramen zisků. Mezi řadami kávovníků pěstuje ovoce a zeleninu, aby tak zlepšila výživu dětí.

Jako apoštol Pavel vytrpěla během svého působení mnoho pronásledování. nesmí od konce války nosit žádný habit ani používat své řeholní jméno, byla už několikrát vyhnána. Už jako novicka šla s misionáři na misie do džungle, aby tam žila. Nikdo by tam dobrovolně nešel na hranici s Laosem, kde je v létě mimořádné vedro, způsobené horkým větrem. Zde objevila svou lásku ke kmeni horalů Bru. Jako apoštol přivedla tisíce Bru ke křesťanství. Bylo to obtížné naučit se tomuto jihoasijskému nářečí, přiznává bez váhání, aby mohla učit jejich děti. Je přesvědčena, že menšiny jen tehdy zakrátko nevymřou, když dostanou dobré školní vzdělání ve své řeči. Její práce probíhala dobře 20 let. Misionáři z ciziny byl vyhnáni, Ona zůstala. Během školních prázdnin zve mladé jezuity, aby podle příkladu sv. Ignáce učili děti katechismu. Ty děti nevědí téměř nic o sv. Ignáci z Loyoly, ale jsou dobře obeznámeni s jeho spiritualitou skrze exercicie a meditace. Každý den je vyučování 5-6 hodin, ale děti pozorně naslouchají, aniž by daly znamení nějaké únavy, jakoby to byl nějaký napínavý film: Nejraději zpívají písně z Taizé, o němž dosud nikdy neslyšely. Ale jejich obsah o prostém hledání Boha znají z vlastní životní zkušenosti.

Historie babičky Nam je pro mne viditelné znamení, že dokázala vnést odkaz apoštola Pavla do naší doby: svou nezištnou prací pro druhé. I když mnoho necestuje, je jako Pavel opravdu „katolic-

kým člověkem“, neboť mi potvrzuje, že církev objímá celý svět. Víra v Krista ji dává sílu, aby překonávala kulturní zábrany, aniž by se utopila v nějaké jednotné, konformní kultuře. Později jsem si jasně uvědomil, že hnací silou jejího konání je: „Nyní trvá víra, naděje a láska. Ale největší z nich je láska.“ (1 Kor 13, 13)

A na závěr úryvek z jedné mé katecheze pro děti kmene Bru:

Jednoho dne se procházel abba Gerasim podél řeky Jordánu, když tu proti němu šel, či spíše kulhal mohutný lev s královskou hřívou. Měl totiž v tlapě zapíchnutý trn a už hodně podebranou ránu. Když ho poustevník spatřil sedl si k němu a vzal jeho nemocnou tlapu, vytáhl trn a rozloulčil se s ním. Lev ho ale už neopustil a ležal u jeho poustevny a chořoval s ním, kamkoliv se hnul. Když Gerasim zemřel, lev si lehl na jeho hrob a po chvíli zařval a náhle zdechl.

Tento „kvítek“ vypráví byzantský mnich a spisovatel Jan Mosco, který zemřel v Římě v roce 619, a to ve svém rozkošném díle s titulem Prato (Louka) Mám ještě v živé paměti, jak jsem při jedné pouti do Svaté země navštívil řecko-pravoslavný klášter sv. Gerasima, je to osamělá pevnost u řeky Jordánu, kde kdysi, jak to potvrzuje prorok Jeremiáš, žili lvi. Lekce tohoto mnicha, který mimo jiné, jak se traduje, žil během celé postní doby pouze z eucharistie – jde daleko za svůj bájný vzhled. – My totiž nejsme už schopni žít v souladu nejen se stvořením, nýbrž především s tím, koho považujeme za nepřítel. Trn, který infikuje našeho protivníka, nám způsobuje příjemné potěšení, protože tak se ho zbavíme. Zdá se nám příliš utopistická ona výzva Krista, abychom prokazovali dobro i tomu, kdo nám přeje či působí zlo. A tak ztrácíme příležitost znovu najít vnitřní klid a dokonce objevit nečekaného přítele. A právě proto Izaiáš opěvoval mesiášskou dobu jako čas, v němž se vlk i beránek, tele i lev, kráva i medvědice budou spolu spát a dítě si bude hrát se zmijem. Je na nás, zda přeměníme lvy, neboli brutální osoby, v onoho ochotného dravce, kterého Gerasim choval u sebe celý život.

*Trieu Nguyen Quoc S.J.
misionář z Vietnamu*

Witold Pilecki - dobrovolník mezi osvětimskými vězni

„Kdo chce jít dobrovolně do Osvětimi?“ Zní to jako špatný vtip, ale byla to zcela vážná otázka, kterou v roce 1940 položilo vedení polského odboje proti nacistům se záměrem odhalit, co se děje v pověstném táboře. Dobrovolník, který se přihlásil k posláni zdánlivě nemožnému, byl Witold Pilecki, kapitán polské jízdy. Jako voják se přihlásil s velkým smyslem pro povinnost a lásku k vlasti, která ho vedla až k nejkrajnější oběti.

Nebyl to člověk, který hazarduje se životem. Tento vzorný voják byl šťastně ženatý, měl dvě děti, miloval umění (psal básně a maloval), mluvil perfektně francouzsky, německy a rusky. Ale tento normální člověk udělal to, co nikdo před ním: sestoupil do hrůz Osvětimi, aby vyprávěl světu, co se dělo v oněch dnech v dantovském pekle v německém pojetí.

19. září se dal zatknout gestapem pod falešným jménem. Za několik dnů se před ním otevřela brána s památným nápisem *Arbeitmachtfrei*. Jeho posláním bylo organizovat hnutí odporu také v tomto pekle a podat přesnou zprávu, co se tam děje.

Jeho zpráva byla pro spojence prvním dokumentem z koncentračních táborů. Jeho informace byly předávány řetězcem zpravodajů polské exilové vládě v Londýně, která pak informovala kanceláře spojenců, na prvním místě Velkou Británií a USA. Raporty se týkaly osudu válečných vězňů a vyhlazování Židů.

I přes hlad, zničující práci, rány, zápal plic a tyfus Pilecki vykonal svou neuvěřitelnou misi díky železnému zdraví, prohnanci, schopnosti a velkému štěstí. V roce 1943 z tábora utekl a účastnil se varšavského povstání. To bohužel skončilo porážkou a zničením hlavního města. Pilecki byl znovu zajat a až do konce války byl vězněn v Lamsdorfu a v Murnau. Vrátil se do Polska, ale nenašel osvobozenou a demokratickou vlast podle svých ideálů, nýbrž komunistickou totalitu, která nahradila nacistickou. Jan Pavel II. ve svém poselství k 50. výročí dobytí Monte Cassina napsal: „My Poláci, i když jsme byli spojenci vítězné koalice, ocitli jsme se v situaci poražených, na které byla uvalena čtyřicet let sovětská

nadvláda. A tak pro nás válka skončila v roce 1945. Bylo třeba začít znovu.“

Ale odporovat sovětskému režimu bylo obtížné a nebezpečné. Pilecki brzy ocitl na mušce represivního komunistického aparátu. Byl uvězněn, odsouzen jako „zrádce“, „agent imperialistů“ a „nepřítel lidu.“ 25. května 1948 byl zabit ranou do týlu v celnicích varšavské věznice. Jeho smrt je totožná se smrtí tisíců polských důstojníků popravených v Katyni. Pro komunistický režim byly osobnosti jako Pilecki nebezpečné i po smrti. Tělesné ostatky hrdinného kapitána byly pohřbeny na neznámém místě na louce varšavského hřbitova a dodnes nebyly nalezeny.

Navíc byl odsouzen k vymazání z paměti, protože se stal pro všechny nepohodlným svědkem. Pilecki dosvědčoval, že světové mocnosti věděly velmi dobře, co se děje v Osvětimi. Věděly vůbec nereagovaly. Ve zmíněném poselství Jan Pavel II. říká: „Je třeba pamatovat na ty, kteří byli zabiti polskými institucemi a bezpečnostními orgány, pracujícími ve službách systému vnuceného z Východu. Je třeba připomínat alespoň před Bohem a co jinými.“

Příspěvkem k zachování památky Witolda Pileckého je kniha Marcella Patricelliho *Il Volontario - Dobrovolník* (Řím - Bari, Laterza 2010). Skupina polských poslanců navrhla ustanovit „Mezinárodní den hrdinů boje proti totalitám“ na den smrti Pileckého. Ať už co jiného udělal Evropský parlament než že to zamítl.

Włodzimierz Rędzioł
L'Osservatore Romano
23. dubna 2010

Candelaria - Černá královna Bolívie

Náhorní plošina Bolívie. Dodávka se pomalu courá podél břehů jezera Titicaca ve výši 3.900 m nad mořem. Modravá obloha se zřítíla do hlubin jezera, jehož zčeřené vlnky se opáji chrpovou modří. Mezi vesnicí San Pedro a San Pablo se cesta přeruší kvůli krátkému převozu na voru poháněném motorem. Já a Manuelita, matka Juancity sestoupíme, abych si trochu protáhly nohy – vypráví mi po návratu z Bolívie Laura Pariani.

Manuelita má na sobě tradiční kroj: dlouhou stupňovitou sukni s vyšívanými květy a černý tvrděák na pletenci černočerných vlasů. Vždyť dnes je velký svátek: jede se do Copacabany dát požehnat dodávkové auto. Po průjezdu průsmykem, silnice začne prudce stoupat do sopečných útvarů, řady útesů spadajících do jezera, a všude malinkatá hrbolatá polička porostlá boby, karavany huňatých lam. Za jednou zatáčkou se náhle vynoří osamělá hora ve formě homole cukru nad dokonalým půlkruhem zálivu – Copacabana. Silnice se ostře svažuje k jezeru a vede přímo na náměstí před velký koloniální chrám Černé Madony, kde se už tísní desítky aut, kamionů a dodávek se zhasnutým motorem, zato ověšených girlandami. Máme ještě dvě hodiny do začátku požehnání vozidel, a tak toho využíváme k návštěvě svatyně.

Jestliže venku běloba vápna oslepuje, uvnitř září ve světle svící pozlacený oltářní štít (retabulum) v jehož středu výrazně vystupuje černá soška Nuestra Señora de la Candelaria, Královny Bolívie, oblečená jako princezna Inků.

Vycházíme pozpátku, abychom se neotočili zády k Madoně. Ale tím to nekončí, vysvětluje mi Manuelita: na úsvitu dějin tu bylo místo kultu Velké Matky Pachamama, protože Copakawana je velká *Pacarina* (od slovesa *pacaryi*, které znamená vzejít, zrodit se, svítat): pro andskou kulturu místo s mnoha jeskyněmi a vodou, bod privilegované komunikace mezi světem Qua (*Cay Pacha*), světem nahoře (*Janan Pacha*) a světem tajemství (*Ucu Pacha*). A Manuelita naléhavě vysvětluje, že Ucu Pacha není podzemní svět mrtvých, nýbrž svět Ducha: vnitřní svět. Vede mě za kostel, malý vchod vede do temné neozdobené jeskyně: je to jakýsi tunel v černé skále, který se táhne podél chrámu. Na jeho konci září jiná soška s černou tvář se sladkým výrazem přijetí. A že se nejedná pouze o obraz, nýbrž o skutečnou přítomnost, jež je s to naslouchat a odpovídat zázrakem, to říká chování žen, jež jsou kolem mne. Manuelita roztáhne paže v posvátném znamení Velké Matky: je to živý symbol Pachamama a každé ženy při obětování. V těsném prostoru a temnotě jeskyně se táhne kamenný stůl, na němž jsou desítky zapálených svící. V blikotání svící je sotva vidět gesta a tváře. Šourání kroků na vlhké podlaze a šepot modliteb vytváří dojem tichého šplouchání vody.

Manuelita, když se její svíce začíná rozpouštět, ponoří do vosku prst pak se sraštěným čelem píše ukazovákem na stěnu iniciály svého jména. Tehdy si všimnu, že na černé a vlhké skále se táhne pás různobarevných voskových nápisů a prostých figur, otisků rukou představujících nějaký slib nebo prosbu o plodnost. V přítmí se ženy sesouvají k zemi a schoulí se s tvrděákem na očích, jakoby chtěly spát.

Přišli sem z celé Bolívie a z blízkého Peru v duchu starobylé úcty nenarušené umělým rozdělením diktovaným hranicemi, aby svěřovaly Velké Matce dlouho vyprošované mateřství, své ponižené tělo nebo sad, který chřadne. Čekají se zavřenýma očima: ponevadž v této temnotě, jako v jeskyni věšteb, černá Madona odpovídá tím, že hovoří

ve snu. Sotva jsme vyšly, Manuelita zavrtí hlavou: vidění poslaná černou Madonou nejsou mechanickým produktem působení drog. Říká mi: „Sny, které pocházejí z bylin-drog jsou *sueños de burros*, sny oslů. Vidění se zrodí ve světě nitra (*Ucu Pacha*) ve vlastní duši tepající vírou.“

Na náměstí sílí atmosféra výročního trhu. Dojdeme k Juancitovi, který mezitím vy-leštil dodávku a ozdobil ji jako nějaký oltář: pentlemi, kokardami, girlandami květů, bugainvillei, festony barevných papírků i vlněných, svíčkami. Uprostřed čelního skla velký obraz, který je tak trochu Madona Candelaria a trochu Pachamama. Na improvizovaném ohništi spaluje několik listů tabáku a koky. Mává plechovkou přede mnou a Manuelitou, aby i nám dal přivonět ke kouři. Pak se obrátí na čtyři světové strany a zpívá „*Ay con mi lindo ay tabaquito...*“ Nastává chvíle malé úlitby piva, které předchází obřad „*tinca*“, kropení třemi prsty na čtyři světové strany. Důvěrná oběť neviditelným silám, které hnízdí na vysokém otcovském vrcholku Copacabany a v mateřské čistotě jezera Titicaca. Starobylá gesta, která se konají už po tisíciletí. Zbytkem piva se polije předek dodávky, potůčky pěny stékají až k pneumatikám ale i po skle a odkapávají na asfalt. Je to obřad *kečua ch'alla*, oběť alkoholu pro plodnost.

Mezitím už začíná požehnání. Usměvavý fraticello – bratříček, jak důvěrně oslovují kněze v bělostné rochetě, jde od vozu k vozu a drže v ruce kroupku používá na „*Asperges*“ – na kropení větvičku rudých růží, aby každý vůz mohl vhnout (mláďě) ještě krásnější a větší... Pak zazní výbuch klaksonů a začne ohňostroj. Připíjí se *chicha*, nabízí se kolemjdoucím, aby se všichni podíleli na slavnosti. *Napijte se i vy!* Manuelita se srdečně směje, Juancito má úsměv od ucha k uchu: „*Černá Madona nás nenechá samé. Je s námi stále. Je naše mateřská ochrana.*“ Kolem dokola se usmívají prodavačky květů, svíček, polévky, ovoce, či bobů. Celé náměstí je zalito úsměvem, ba překypuje. Já také popíjím *chicha* a cítím se kulturně neobratná. *Quién sabe(kdo ví)*, my v Evropě zvolili jinou cestu, ale snad jsme se nenaučili tolik se radovat, nedokázali jsme být aspoň takhle šťastní.

P. Josef Kolářek,
Vatikánský rozhlas

Dva z Moskvy

25. října 2008 byl zavražděn v Moskvě P. Viktor Betancourt S.J. a o dva dny později 27. října byl zavražděn v Moskvě P. Otto Messmer S.J. 29. října sloužil v Novosibirsku rekviem za oba spolubratry biskup diecéze Proměnění Páně a ordinář katolíků byzantského obřadu Ruska Mons. Josef Werth S.J. Svou homilii postavil na evangelium Jan 11, 17-44. Do nezvykle usebraného shromáždění v katedrále zapadala jeho slova:

„Vzpomínáme nevinně zavražděných jezuitů P. Otta a P. Viktora. Oba pravděpodobně často četli toto evangelium při bohoslužbách za zemřelé a tím potěšovali sestry a bratry, děti nebo rodiče zesnulých. Kéž i nás toto evangelium potěší: sestru Linu, rodnou sestru P. Otta a nás, bratry a sestry v Kristu.

Ježíš říká Martě, Lazarově sestře: „Tvůj bratr vstane“ a Marta nato dosvědčí svou víru v Ježíše Krista, víru ve vzkříšení z mrtvých: „Vím že vstane při vzkříšení v poslední den.“

Je důležité si uvědomit, že se toto odehrálo ještě za pozemského života Krista. Ještě nezemřel, a ještě nevstal z mrtvých. Ježíš často kladl na srdce učedníkům: „Syn člověka musí trpět, bude zabit a třetího dne vstane z mrtvých.“ Avšak učedníci nerozuměli, o čem mluví. Na tomto pozadí září Martino vyznání obzvláštním způsobem: „Vím že vstane...“ Po tomto vyznání víry pronesl Ježíš tato důležitá slova: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne neumře navěky.“ Zde Ježíš nemluví o víře Marty: věříš-li - ne. Zde mluví o víře Lazara, zesnulého: Věříš-li ve mne, i když umřeš, budeš žít. Mluví o naší víře: a každý kdo žije a věří ve mne, neumře navěky!

Moji drazí!

Kéž smrt kněží, P. Otta a P. Viktora, znovu oživí naši víru, víru ve věčný život bez prostorových a časových hranic. „Každý, kdo žije a věří ve Mne, bude žít navěky!“

Chápeme, co to znamená? Toto znamená, že bohatství nebo chudoba, sláva nebo hanba, zdraví nebo nemoc, život nebo smrt – to všechno nerozhoduje a nedělá žádný rozdíl, když víme, že každý, kdo žije a věří v Ježíše Krista neumře navěky! Proto jsou všechna utrpení tohoto života ničím ve srovnání s věčnou slávou s Kristem!

Po válce došlo v Německu k úžasně tragédii. Během jednoho výletu jezuitských noviců došlo k dopravnímu neštěstí, při němž přišli o život všichni jezuitští novicové. Tato tragédie otřásla celou církví

v Německu. A příští rok vstoupilo k jezuitům tolik kandidátů, že se sotva pro ně našlo místo.

Smrt dvou jezuitů otřásla řádem v Rusku a v celém světě. V poslední době hovořili jezuité na svých setkáních stále častěji o tom, že musí ve své službě mnohem více rozdmýchat ignaciánský oheň, že se musí mocněji zapálit apoštolská horlivost. Ale jak je to těžké udržovat tento oheň v plné síle: Právě dnes jsem vícekrát slyšel: Jezuité v Rusku jsou ode dneška docela jiní jezuité.

Moji draží – ale co my?

Před mnoha léty přišel o život v Krasnojarsku P. Jan Fratzkevitš – a my zůstali stejní. Potom byl zavražděn jeden kněz v Astrachanu, a my zůstali stejní. Před dvěma léty výrostci zabili starého kněze Moskevské diecéze – a my zůstali stejní. A dnes – po smrti P. Otta a P. Viktora – budeme zůstat stále stejní?

Jak mnoho obětí je ještě zapotřebí, aby se církev v Rusku, na Sibiři probírala ze spánku? Říkáváme, my dnes stavíme na základu mučedníků 20. století. Avšak tito mučedníci žili a umírali již před mnoha léty. Kdo z nás je ještě znal? A tato smrt obou kněží, které jsme sami znali, které jsme vidali a někteří z nás s nimi v minulých dnech telefonovali – změnil nás konečně tato jejich smrt?

Kéž se za nás tito nedávno zavraždění kněží přimlouvají u Boha. A my se modlíme za jejich duše.

Pane, dej jim věčné odpočinutí a světlo věčné ať jim svítí. Ať odpočívají v pokoji. Amen“.

Ve středu 5. listopadu, kdy se právě slavil svátek všech svatých a blahoslavených Tovaryšstva Ježíšova, se pak konal v Moskvě pohřeb obou nedávných mučedníků – misionářů.

„Odejí odtud, protože Herodes tě chce zabít.“ radili farizeové Ježíšovi.

„Jeruzaléme, Jeruzaléme, zabiješ proroky a kamenuješ ty, kteří jsou k tobě posláni.“ – Tato Ježíšova slova z dnešního evangelia mi v ozvěně komentovala zprávu, že byli v Moskvě zavražděni dva jezuité. Byl to 42 letý profesor teologie P. Victor Betancourt, eadorský misionář v Rusku a 47 letý P. Otto Messmer superior ruského regionu Tovaryšstva Ježíšova. První byl kladivem utlučen k smrti 25. října, druhý po svém návratu z Německa 27. října nejprve omráčen porcelánovým tákem a pak ubit k smrti opět kladivem. K této dvojí vraždě došlo v bytu jezuitské komunity na ulici Petrovka neda-

leko Kremlu. Právě došlou zprávu nám sdělil hlavní celebrant rekviem při pohřbu našeho 98 letého bratra Angela Masiera. Po dlouhé mši svatou se mi opakovaně vynořovaly v myslí: „Moskvo, Moskvo, zabiješ proroky, kamenuješ ty, kdo jsou k tobě posláni!“ Byla to také odpověď všem skeptikům, politicky korektním současníkům, kteří osovávají Vavřincův příklad hrdinské víry minulosti s nadřazenou poznámkou: „Ale bylo kdysi, v prvních stoletích po Kristu.“ Dnes už je jiná doba. Takového něco bylo čirým bláznovstvím.“

Jak je vidět a jak to hluboce zakoušíme mučednické smrti svých spolubratří toto ré bláznovství pro Krista je více než kdy jindy živé. Způsoby mučení se sice od časů sv. Vavřince změnily, ale prolitá krev dnešních mučedníků je stále semenem nových křesťanů a jejich svědectví pro Krista neumlká ani vytěšňování z vědomí lidí, které se svorně snaží hromadné sdělovací prostředky. Jen pro malovněné zůstává hrdá záhada, proč Pán odvolává ze své země, ze současného světa – misionáře a řádové řádíky. a ponechává na ní již věkem zkročené. Písmo svaté zaznamenává Abrahamovu jistotu v dramatické situaci před odvoláním Izáka: „Deus providebit. Pán postará.“

Vzpomínka na P. Viktora je až řečavě žitá. Jako by měl zaklepat na dveře a vstoupit. Bydlel v našem domě v červnu, když přišel na pohřeb P. Miguela Arranze; ten je totiž nesmírně vážnosti jak u pravoslavných tak u řecko-katolíků, protože napsal základní o liturgii sv. Jana Zlatoústého, podle něhož se učí na teologických fakultách v Rusku, Rumunsku i Bulharsku. Pak jsem se s ním setkal po několik dní na chodbách, v kabině nebo na terase, když se podílel na rozšířeném konsultu Ruského regionu Tovaryšstva Ježíšova. A předtím jsme s ním mohli oslavovat v roce 2004 jeho promoci na doktor teologie, když obhájil svou tezi na pařížské univerzitě Gregorianě. Objevoval v Římě každého půl roku, protože podle tinoevských předpisů současného Ruska musel každý půl roku žádat v cizině o vízum pro vstup do Ruska a dostal povolení jen na šest měsíců.

Z ozvěny jeho mučednické smrti mi vstoupila historická souvislost. Přes příslušnost Quayaquil připlouval koncem 17. století do Ekvádoru prostějovský rodák P. Jindřich Richter, jezuitský misionář, který několikrát působil v pralesích té země, kdy žili rů-

indiánské kmeny. Hlásal tam radostnou věst a sloužil Indiánům až do listopadu 1696, kdy byl zabit na Maraňonu nedaleko hlavního města Quita. V tomtéž městě Quaquil se narodil 7. července 1966 P. Victor Betancourt, který pak v roce 2001 odchází jako misionář do Ruska, a byl zabit v jeho hlavním městě, v Moskvě 25. října 2008. Moravský misionář zaséval Kristovo evangelium v Ekvádoru a svou krev zalil tu setbu Božího slova. Ekvádorský misionář po více než třech letech hlásal Kristovo evangelium v Moskvě a svou krev dosvědčil, že Kristus přemohl zlo, smrt i svět. Pro situaci v současné Rusku je přiznačné, že po těchto dvou vraždách náš dopisovatel Fjodor Strenawski z Petěrburgu vůbec nic nevěděl. V ruské černé kronice ani „píp“. To pak se okamžitě vynoří dohady, kdo asi za tím stojí a že to nebude jen soukromá záležitost, nýbrž leccos organizované s vyšších míst.

S P. Ottou Messmerem jsem se setkal jen jednou, kdy jeho bratr Nikolaus 2.6.2006 přijímal v basilice sv. Petra v Římě biskupské svěcení, aby pak stál v čele apoštolské administratury v Bišceku a spravoval toto misijní území Kyrgyzstánu. Na vlastní oči jsem tak mohl vidět všechny tři téměř legendární bratry Messmerovy, i nejmladšího Hieronyma, kteří jsou členy Tovaryšstva Ježíšova. Od našeho asistenta P. Žaka jsem se pak dověděl o osudech Messmerovy rodiny, německého původu, jež byla Stalinem vysídlována do Kazachstánu; za neuvěřitelně krutých podmínek tam dokázala žít a zachovat si neofesitální víru v Krista. Sám Otto byl ovocem podzemní činnosti katolické církve na Litvě. Tam také ve Vilniusu vystoupil do tajného noviciátu, dále studoval teologii a pak také 29. května 1988 byl vysvěcen na kněze v Rize.

Leccos mi o této postavě doplnilo slova našeho provinciála P. Hylmara k události v Moskvě. Několika větami mi dokázal doředit, co jsem jen tušil:

„Sám jsem se s Ottou před týdnem (23. 10.) loučil v Madridu po setkání evropských provinciálů S.J. Byl to tichý a nemluvný muž velké hloubky. Ve volných chvílích ho bylo často vidět s P. Aldonasem Gudaitisem z Litvy, s nímž mohl hovořit rusky a který dobře rozuměl i zvláštní situaci v zemích bývalého Sovětského svazu. (Vždyt společně žili na Litvě libeznosti komunistického režimu, jimiž je častovala KGB, ale i duchovní radost z tajných seminářů, tajných křehů, tajných svěcení, tajných bohoslužeb, uchvatné atmosféry tajných společenství v Kristu.)

Na setkání provinciálů střední a východní Evropy v květnu v Drážďanech se Otto na pozvání P. Dačoka ze Slovenska rozhovořil

o situaci jezuitů v Ruském regionu, který zahrnuje i Bělorusko, Kazachstán a Kyrgyzstán: „V Rusku jde všechno velmi pomalu, ale je třeba mít řadu trpělivosti a je třeba mít tu zemi i lidi rád. Jinak se ničeho nedosáhne,“ říkal nesmělým hlasem.

Události, jako tato (*totiž zavraždění dvou jezuitů, vlastně řádového vedení ruského regionu, P. Victor profesor teologie na Institutu filosofie, teologie a dějin sv. Tomáše v Moskvě a P. Otto, superior Ruského Regionu S.J.*) nás ohromí a zasáhne. – (*P. provinciál prožívá asi totéž jako já. Loučil se s P. Ottou v Madridu čtyři dny před jeho násilnou smrtí. Já mluvil, žertoval, i probíral duchovní problémy apoštolátu s P. Victorem ještě v září tohoto roku. Najednou jsme v konkrétních postavách, známých jménech stanuli na hranici mezi časem a věčností.*) – Nejsou však bez duchovního užítu. Ukazují nám, že naše poslání, náš řeholní život, práce a modlitby ve věci Božího království jsou vážné, že mají hodnotu. A nejen dvou lidských životů. Jde o věčný život celých zástupů, který je třeba něčím cenným vykoupit. Možná je nakonec moskevská událost po generální kongregaci dalším projevem Boží přízně. Dokážeme to pochopit?“

Ve čtvrtek 6. listopadu se od 16 do 17 hodin konala výstražná hlídka (Mahnwache) před budovou vyslanectví Ruské federace na třídě Unter den Linden v Berlíně. V textu pozvánky, jehož autorem je P. Klaus Mertes SJ, pak stálo:

„V minulém týdnu v úterý 28.10. 2008 byli dva jezuité nalezeni mrtví ve svém moskevském bytě. Zavraždění jsou: představený jezuitů pro Ruský region, volžský Němec, Kazach Otto Messmer (47 let) a ekvádorský teolog Victor Betancourt-Ruiz (42 let). Oba jsou známi nám jezuitům v Německu z osobních setkání a společných studií.

Je pro nás těžké dostat spolehlivé informace o úšném činu. Do této chvíle kriminální policie odpovídá, že stopy musí být zajištěny a vyhodnoceny. Podle informací mluvčího katolické arcibiskupské kurie v Moskvě byl Victor ubit v bytě jezuitů v sobotu 25. 10. Otto přišel o dva dny později a byl stejně brutálně zavražděn. Pachatelé tedy museli dva dny čekat, aby zabili i druhého spolubratra. Zde měli být lidé cílevědomě odstraněni.

Okolnosti činu nám to dělají těžké zřít se dohadů. Tím více nás rozhořčuje, že jiné kruhy v Rusku nestydatě spekulují a využívají činu, aby pomlouvali zavražděné a tak aby zesílili předsudky a obrazy nepřítelů. Prý se pátrá po nějakém latinsko-americkém pachateli, jedna z obětí totiž přišla z Latinské Ameriky. Jaká je v tom logika! V tis-

ku je prohlašováno, že si to oběti samy zavínily: Newsimaja Gasety píše 29.10.: „Podle názoru vyšetřovatelů by mohlo dojít ke smrti na základě vnitřního sporu. Každopádně byly nalezeny v bytě na Petrowce stopy pitky a podle neoficiálních informací použité preservativy. Troufá se tvrdit, že vražda má mafiánský kontext, do něhož jsou zavlečeni i další katoličtí řeholníci.“ A cynicky uzavírá tentýž text v Rusku stále vážených novin slovy: „Pozadí tragédie, k níž došlo na Petrowce, je tak banální, že to nemá smysl šířit nějaké morální kázání. Duchovní jsou lidé, jejich život se občas nijak neliší od života ostatních lidí. V takových případech lze podle novinářské tradice jen říci: No comment.“

Takové je tedy smýšlení tváří v tvář úšné vraždě: „Přejdeme k dennímu pořádku – to nestojí za řeč!“ Toto smýšlení nesmí zůstat bez odpovědi. Bráníme se proti tomuto brutálnímu a nestoudnému mlčení, jímž má být nyní také zakryt úšný zločin na našich spolubratřích. Bráníme se proti pomlouvání a hanobení prostřednictvím tisku, který se fakticky staví do služeb zločinců. S velkými starostmi vidíme, jak roste v Rusku nálada pogromu proti mnoha křesťanským sdružením, kterým se i tak v posledních měsících opírá do tváře protivný vítr i z oficiální státní strany: všelijaké zábrany, byrokratická omezení, podezřívání, zbavování práv, násilí. Se smutkem bereme na vědomí, že jezuité, jiní katolíci a vůbec jiní křesťané, také ekumenicky smýšlející pravoslavní křesťané narážejí v Rusku na xenofobní násilí, které je připraveno k vraždění a přitom si může být jisto potěšitelným souhlasem ve společnosti.

Vyzýváme ruskou vládu, aby se zasadila o to, aby vraždy Otto Messmera a Victora Betancourta - Ruize byly bez mezer objasněny; stejně vyzýváme ruskou vládu, aby se jasně postavila proti anti-ekumenickému a cizincům nepřátelskému smýšlení v Rusku a dala také neruským křesťanům právě v této situaci jasné znamení přijetí.

Vyzýváme německou vládu, aby dala tyto vraždy, stejně jako předešlé vraždy politicky a ekumenicky angažovaných křesťanů v Rusku na pořad německo-ruských jednání.

Žádáme všechny politické a společenské síly v Německu, jímž více záleží na německo - ruských vztazích než na obchodech se zemním plynem a naftou, aby nám pomohli, aby nevítilo mlčení o těchto vraždách.

P.Josef Kolářek SJ,
Vatikánský rozhlas

MLADÝM

Krize mladých

Občas slyším otázku: „Žijete už přes půl století v Římě. Co se za tu dobu změnilo?“ Odpovídám: „Všelicos, ale jedna věc je mi nápadná: dříve tu byly ulice plné dětí, dnes tu potkáváme převážně jen dospělé, a i ti se zdají každý rok starší.“

Snad proto se pořádají časté sjezdy mladých, abychom zase viděli, jak vypadají. Ale byla tu jedna okolnost, kterou pro mladé nikdo neorganizoval, ale kdy oni sami zaplnili město. Bylo to při pohřbu papeže Jana Pavla II.

Jak to vysvětlit, ptal se jeden pedagog a sám si dal odpověď: Mladí nehledají tolik nové ideje a senzace, kterými si je chceme připoutat, ale mají velkou touhu vidět osobu, která budí důvěru. Jsou věřícími ne tak ve smyslu katechismu, ale ve smyslu víry v lidi. Janu Pavlovi II. důvěřovali. O takové víře platí, že je nutná ke spasení. Jak ji správně usměrnit a posílit? A jak ji komunikovat mladým?

Koho vlastně máme považovat za mladého? Nepomůže nám tolik věk. Ten se stále mění. Venkované se cítili dospělými už ve dvaceti, ve městech nacházíme muže i ženy, kteří se ve třiceti ještě nikam nezařadili a dají se vydržovat od rodičů, s kterými nemají důvěrný styk.

Za dospělého můžeme považovat toho, kdo má rozhodující vliv ve společnosti a jehož mínění se bere vážně.

Kdy k tomu má člověk dospět? Co nejdříve, říkal Baden Powell, zakladatel skautů. Začal vodit mládež do lesa a p stany ne z romantismu, ale z tohoto vážného důvodu: pozoroval, že chlapci a děvčata ve městě nemají žádnou odpovědnost za nic, s ničím okolo sebe nesmějí hýbat, proto přechnou do ulic alespoň něco rozbít nebo popsat hanlivými nápisy.

Zavedťme chlapce do lesa, tam musí dobře postavit stan, jinak zmokne on i druzí, musí se sám dobře naučit, jak vařit polévku, jinak ji ostatní s pohrdáním vylijí atd. A kdy nejde dítě do lesa skautovat? Kupte malému aspoň kanárka v kleci, ať pozná, kam to vede, když se o něj dobře nepostará.

Zdravý chlapec proti té odpovědnosti není, ale nikdo mu nesvěří, nemají k tomu čas, anebo se maminka bojí, že se odvykne poslouchat a že bude tvrdohlavý. Nesnadno mu odpustí, že dorůstá.

A jak se zachovat vůči dorůstajícím, k docela mladým? Tvůrčí iniciativa se objeví velmi brzy, bohužel, dospělí ji často ubíjejí. Dovolím si to ukázat na bizarním příkladu. Jeden z mých přátel studoval ve svobodném světě za moře psychologii a psal doktorskou práci o černých pytlích na smetí. Nedovedl jsem si představit, že by to mohlo být vážné téma, ale přesvědčil mne. Ukázal, jak už malý chlapec s touhou udělat si nějakou tajnou skrýš, kde si ukládá a opatruje své poklady: pěknou krabičku, kterou našel v blátě a očistil si ji, loutku, kterou někdo pohodil polámanou na ulici a on ji opravil. Ne venkově bylo snadné najít si místo pro takovou tajnou skrýš. V městských bytech je nucen skrývat své poklady za skříní nebo pod postelí. Tam je, bohužel, dospělí brzy odkryjí a nařídí mu, aby ten neřád hodil do černé pytle na smetí. Na počátku to dělá s pláčem, pak se vzdore, ale nakonec si zvykne tak dobře, že se stejným postojem postupuje ke všemu, co ho omrzí, dokonce i k lidem. Ubíli je iniciativa k dobrému podtitulem čistoty a pořádku.

Žijeme v době technické vyspělosti a ceníme ostatní podle toho, co kdo je schopen udělat, nemáme důvěru v někoho jako v osobu. Stále se ptáme, co kdo udělal, zajímá nás, jak přamalo, jak k té práci došel. A na děti se díváme, jaké jsou, ne proč nám je Bůh svěřuje, tj. aby jejich osobnost vyrůstala ze vztahů důvěry a lásky. To hledají v rodině. Když to tam nenajdou, utíkají ven.

Na Moravě platilo, že nejlepší koláče peče jenom na babička. Dnes už, bohužel, babičky posílají do starobinců, matky jsou na práci někde venku, vracejí se unavené večer. A děti? Uloví je do sítě kdokoli a čímkoli, podle starého francouzského pořekadla, že i kyselé jablko od milenkyně je sladké, a pak jaké milenkyně takové milování. Pravá osobní láska se najde i dnes. Nepochybujeme o tom. Důvěřujeme, že jí ještě dost a ta zachrání generaci našich mladých a dospělých.

*Kardinál Tomáš Spidlik
převzato z Vatikánského rozhlasu*

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Mistr pera Jan Neruda

Čím byl - tím byl rád

Jan Neruda (1834 - 1891) – český básník, novinář a prozaik generace májovců. Průkopník realistické poezie, divadelník, literární a výtvarný kritik, fejetonista. Organizátor kulturního, společenského a národního dění v Praze pojal svou neumdlévající činnost jako občanský úkol a také svoji povinnost. V neokázalé službě druhým lidem a národu, jenž mu byl nade vše, rozdával se do všech stran se samozřejmostí, s jakou uvážlivější lidé spóří či hledí si svého. Cokoli Neruda napsal, nese pečeť srozumitelné prostoty. F. X. Šalda Jana Nerudu označil za „posvětitel každodennosti a všední chvíle.“ Pro F. X. Šaldu byl Jan Neruda „samozřejmý jako slunce, vzduch, voda, tok oblaků, zpěv ptáka a vůně trav.“

Na adresu veskrze už moderního a demokraticky smýšlejšího novináře a básníka Jana Nerudy bylo časem vysloveno tolik protichůdných názorů, jako by snad nešlo o jednoho člověka a jeho dílo. O Nerudově vůdčí roli v literatuře a

žurnalistice na sklonku 19. století však není pochyb. V přesvědčení, že detaily oživují příběh nahlédneme do knihy osudu i díla Jana Nerudy.

Jan Neruda se narodil roku 1834 v rodině kanonýra v kasárnách na pražském Újezdě a to už postarším rodičům. Otec Antonínovi bylo skoro padesát let, matce Barboře táhlo již na Čtyřicítku. Jan Neruda zůstal jedináčkem. Zbožná paní Nerudová dostala v Janovi dar od Boha, úzkostlivě a s láskou se o svého syna starala, milovala ho, ochraňovala, bála se o něj. Jeník jí tuto hlubokou lásku oplátí synovskou oddaností. Hluboký cit k jeho matce se zrcadlí v jeho básni nazvané „Matičce“. Bezděčně pak bude Jan Neruda hledat v ženách něco z povahy své laskavé a obětavé matky, přičemž k vlastnímu zklamání její obraz v jiných ženách nikdy nenajde.

Otec Antonín byl pravý muž, který zažil - aspoň to rád a často barvitě vyprávěl - řadu extrémních životních situací. Byl to hrdina z bitvy u Lipska z roku 1813. Otce bude malý Jeník bezmezně obdivovat, v dětství se bude disciplinovaně podřizovat jeho vojenské ráznosti, zato v pubertě se dostaví u Jendy vzpoura. Student Jenda má svoji hlavu a také své názory. Po smrti otce však spory mezi otcem a synem budou zapomenuty ve prospěch těch krásných. A tak Jan bude opět na tatínka vzpomínat s láskou, jako na toho, který ho kdysi vodil k bubenečské bráně a na matějskou pout, a který mu ve Stromovce kupoval syrečky či doma opékal jablka v hliněné troubě a na starých kamnech měřil, jak jeho synáček roste.

Později ve verších Jan Neruda si posteskl, že ho „osud do kolébky tvrdě dal.“ Básník měl nesporně pravdu. Nerudovi vrstevníci z lepších rodin se mu posmívali, jak vypadal a v čem chodil oblečený. Už tehdy uměly být děti nemilosrdné. Jakmile Jeník povyroste do školních let - s duší proletáře se začal s posměváčky prát. Už od útlého dětství začal citlivě vnímat sociální nerovnost mezi lidmi, ba i dětmi a s pocitem nespravedlnosti na tomto světě se potýkal těžce.

V Praze na Malé Straně byly sociální rozdíly obzvláště patrné. Na dohled rezidenci šlechty či prelátů se krčily brloh bezdomovců a dělníků z prvních smíchovských fabrik. Vnímál černobílou kontrastu stejně jako když po jejich Ostruhové ulici projížděly k Hradu zclacené kočáry a přitom se všude kolem batolily husy a popelily slepice, majetek méně movitých Malostranáků. Pocit krivdy a nezaslouženého příkoří, které sám zažil, u něho probudily pocit solidarity se všemi, do jejichž společenství rodově také patřil. Sympatie k lidem chudobným a potřebným prolnou pak celým

jeho dílem. Hluboké sociální citění přejde Janu Nerudovi do krve, stane se součástí jeho duchovní noblesy, i když někteří kritici budou občas jeho proletářství vyčítavě označovat za pouhou pózu.

Na Malé straně měl otec Antonín krámek „s tabákem kuřlavým nebo šňupavým“ a maminka Barbora přijala práci u pana inženýra Joachima Barranda. Na Malé Straně měl Jeník řadu kamarádů, většinou chodili bosí, ale těšili se ze života. Jediné, co u nich vyvolalo vztek byly posměšné poznámky těch „nažehlených“ to pak byla rvačka, pro kterou však otec Neruda neměl pochopení. Nejvíce malého Jeníka zabolalo, když ho učitel nazval „záplantovancem“. Tenkrát ho tatínek něžně pohladil po hlavě a maminka se rozplakala. Tatínek pak Jendovi začal trpce líčit, jak je svět pokřiveně zařízen. Zatímco jedni mají paláce a topí se v penězích, na druhé, ty „záplantovance“, zbyla dřina a hladové žaludky. Na své dětství Jan Neruda vzpomíná: „Chléb, který jsem od dětství jídal, nenáležel nikdy mně, náležel vždy hokyni, pekaři, a já se co hoch tomu nemálo divil, až jsem tomu přivykl, že mi lidé vyčítali, že žiji na útraty jiných. A můj otec pracoval přece až do poslední chvíle, od rána bílého až do noci...“ Velice pracovitá a obětavá byla i maminka Jana Nerudy.

Neruda studoval nejprve na malostranském německém gymnáziu a jako gymnazista prožil revoluční rok 1848. Roku 1850 přestoupil na akademické gymnázium, kde byl ředitelem V. K. Klicpera. Akademické gymnázium bylo známé čilým vlasteneckým ruchem. Mezi Nerudovými spolužáky byl např. Gustav Pfleger, Vít Hálek a další. Po maturitě se Neruda zapsal na práva, ale ta ho příliš nezaujala. Příštího roku se dal otcem přimět, aby vstoupil jako aspirant do zemského vojenského účetního úřadu. Mladý Neruda však netoužil po úřednické kariéře, proto v tomto místě vydržel necelý rok. Roku 1855 vstupuje mladý Neruda opět na univerzitu, tentokrát zvolil filozofii. Od roku 1856 při studiu ještě pracuje jako lokálkár v redakci německých novin „Tagesbote“. Pro příštího fejetonistu a povídkáře to byla výborná škola, neboť z novinářské praxe nabyl smyslu pro význam drobných životních faktů, pro společenskou problematiku a život městského člověka. Jan Neruda také krátce učil v letech 1858 - 1859 na reálce v Mikulandské ulici a pak už se věnoval natrvalo novinářství.

Knihou veršů „Hřbitovní kvítí“ vydanou v roce 1857 literárně vstoupil do povědomí veřejnosti. Čtenáři a kritika přijali sbírku s nepochopením. Nedocenili její hodnotu psychologickou, společensko-kritickou a literárně historickou. V roce 1858 organizoval Jan Neruda spolu s Hálkem vydání almanachu Máj, jímž poprvé vystoupila na veřejnost mladá básnická generace, označovaná později jako „májovci“. Kromě organizátorů J. Nerudy a V. Hála přispívali do almanachu z mladých spisovatelů Adolf Heyduk, Rudolf Mayer, Karolína Světlá, Sofie Podlipská, Josef Václav Frič, ze starších Karel Sabina, K. J. Erben, B. Němcová. Mladí spisovatelé se manifestačně přihlásili k Máchovi, v jehož díle spatřovali to, co sami prožívali: rozpor mezi velkými ideály a tísnivou dobou, která je neumožňuje uskutečnit. V roce 1859 v „Humoristickém kalendáři“ ironizuje Jan Neru-

da starší spisovatele pro jejich konzervatismus a nedostatek odvahy se vyslovit k palčivým otázkám své doby. V boji proti konzervativcům prokázal Neruda své kritické a polemické schopnosti, které ostatně projevil i jako redaktor *Obrazů života* v letech 1859 - 1860. V roce 1860 Neruda vstoupil do redakce *Času*, po roce přešel do *Hlasu* a od roku 1865 do *Národních listů*, do nichž potom přispíval až do konce života fejetony a kritickými literárními a divadelními glosami. Kratší dobu redigoval také i jiné časopisy například *Rodinná kronika*, *Květy* a *Lumír*. Od začátku 80. let řídil edici *Poetické besedy*.

Milostné vzněty básníka

Jako první hochsnové,
jako první pršky rána,
jako první lásky chvíle
kvetou první fialinky,
tichých luhů první dech.

Kvetou tichounce, tak tiše,
nevědí o vlastní kráse,
nezvědí o všem tom blahu,
jaké budí v srdci mdlém.

Upomínka na to jaro,
na ty první fialinky
a na její dech planoucí
sprovází nás letem parným,
sprovází, když listy žloutnou,
i když sníh už poletuje,
právě jak ta upomínka
ach - na první lásky sen.

Jako student se seznámil Neruda ve vlastenecké rodině Holinů, kde poznal významné literární osobnosti starší generace např. Hanku, Erbena, Němcovou, s Annou Holinovou. Milostný poměr s Annou Holinovou trval řadu let, ale pro Nerudovu finanční nezajištěnost skončil nakonec rozchodem: viz báseň z *Knihy veršů* věnovaná Anně:

„Budiž světlo!“ šumí mrtvou nocí –
divný jas jsem spatřil, kolem sebe,
zřel jsem hvězdu, zřel jsem, Anno, Tebe,
v Tobě, Anno, zřel jsem celé nebe.

Však mé oko slabé zvyklé bylo
bezduchové noci, barev němotě:
tu mne nebohého vášní v tesknosti
nově osud vrhnul v náruč slepotě.

V kotouči jsme kolem plesajících,
první lásky doby zažili,
ze plesů se luzně mihajících
ples si svého srdce vážili.

Láska má se v krvi rozprouděné
víc a více v purpur zbarvila,
z tónů svůdně šumných opojeně
čarovnou kolébku uvila.

Kolébám se výš a výše
v drahé, nadpozemské říše –
mijely tu blaha dnové
létaví jak jarní snové.

Dalo nebe bratry, dalo lásku,
byl jsem věru spokojen tak s nebem;
však to milé nebe zapomnělo
zaopatřit bělejším mne chlebem.

Těžko jesti s blahem loučiti se,
kde se vylučuji vlastním činem,
mnohem krutější však loučení se,
kde je vina na osudu líném.

Raději bych však po ulicích žebrał,
raděj kletby lidstva na se kopil,
nežli bych snad u sobectví podlém
lásku svoji v bídě blátě stopil.

Neznám věčně žíznit, v nouzi neunavit,
věčně naděje své v sypký písek stavit,
s osudem psát na led úmluvu.

Nejsem dítě více, bych snad sílu bájil,
že bych věčně obstál, věčně život hájil,
vise na kořenu v bezednu.

Roku 1862 prožil Neruda hluboký citový vztah ke spisovatelce Karolině Světlé. Zklamání z rozchodu vyvážil obrodný vliv Světlé na Nerudovu tvorbu. Z Knihy veršů uvádím další Nerudovo vyznání:

Jako perleť lesklá, zrcadelná,
skví se krásná matička má Praha,
vždyť v ní roste, v ní se rozpaluje
ach tak mnohá, mnohá perla drahá.

Mám se věru za prvního muže,
duch můj žije v nádherném plesu:
vždyť z těch drahých perel nejskvostnější
co svůj šperk na hrdém srdci nesu!

A další vyzvání lásky z Nerudova pera:

Mně zdá se, že nás v dálce Tvá
spojuje bílá ruka,
jež v dlouhých nocích bezesných
přikrývá srdce muka.
Ta ruka je tak průhledná,
že vidím srdce Tvoje,

a srdce je tak průhledné,
že zřím v něm žití svoje.

Trvalý a hluboký cit lásky a obdivu ve svém srdci uchovává Jan Neruda celý svůj život ke své matce. Z Knihy veršů cituji báseň s názvem „Matičce“ - obraz maminky vždy visel nad Nerudovým pracovním stolem:

Proto mně drahá tak
milá má matička,
že je tak maličká,
že je tak chudičká.

A kdyby byla snad
chudší než oblázek,
přec bych ji v srdci svém
choval co obrázek.

A kdyby byla snad
svázána v uzlíčku,
přec bych ji miloval
tu drahou matičku.

Ze všeho jediná
zbylas mně, matičko,
vychladlé zemi jak
podzimní sluníčko.

Podzimní sluníčko
neslní, nepálí,
přece se zatřesem,
když se nám zakalí.

V sobě jen a mlčky nesu,
necht' zakusím cokoli,
zamlčím i matce drahé,
co mne těší, co mne bolí.

Jak to přijde, matičko má,
že přec všechno uhodnete –
když mně srdce v těle plesá,
zrak že jasně pozvednete?
Jak to přijde, matičko má,
že tak všechno uhodnete –
když mně srdce v těle pláče,
že si v koutek zasednete?

Už přišel, matičko, Tvůj zimní čas,
Tvé ruce jsou jak stromu větve v jíní,
jak mrazu vzdech je stříbrný kdys hlas,
a co kdy jarého, je ztuhlé nyní.

Nuž vezmi vlasy mé a utkej šat,
snad zahřeje, co dávno uvadlo,
snad zahřeje ta chladná prsa Tvoje; –
to roucho to co šperk a spínadlo
dám mladobujné teplé srdce svoje.

Dozpěv

Tys šla a v naší světničce
 teď žiju samu sobě –
 ach matko, zlatá matko má,
 jak je Ti dole v hrobě?

Ta naše malá světnička
 se děsně, prázdňě šíří,
 o její klenbu tlukou se
 myšlénky netopýří.

Já sedím schoulen u lože
 se chvějícíma rtoma –
 ven musím, ven - tam do světa,
 mně je tak zima doma!

Kniha veršů vyšla v roce 1868, tj. deset let po Hřbitovním kvítí. Kniha veršů znamenala ve své době významný umělecký čin. Uměleckým procítěním a vřelostí citu stojí nejvyšší cyklus Matičce. Ve druhém vydání sbírky *Knihy veršů* dodal Neruda některé básně své životní konfese např. Vším jsem byl rád. Našel jsem se, a jiné.

Ještě před *Knihami veršů* Neruda vydal v roce 1864 svou první prozaickou knihu „Arabesky“, která obsahuje drobné povídky a fejetony ze všedního života. Neruda se pokusil také o veselohry: *Ženich z hladu*, *Prodaná láska*, *Žena miluje srdnatost z tragédie Francesca di Rimini*. V roce 1864 se Neruda zamiloval do mladičky Terezie Macháčkové, jeho vzplanutí však přerušila v roce 1865 smrt dívky. Dva pozdní milostné vzněty Jana Nerudy k Aničce Tiché v letech 1879 - 80 a v roce 1887 k Boženě Vlachové pak přerušila Nerudova nemoc.

Neruda rád cestoval, poznal řadu evropských i mimo-evropských zemí: Německo, Belgii, Francii, Itálii, Uhry, Řecko, Turecko, Egypt a další. Byl bystrým pozorovatelem a své zážitky z cest sdělil přitažlivou a živou formou. Z Nerudových cestopisů vynikají Pařížské obrázky (Menší cesty) a *Obrazy z ciziny*, do nichž vtělil své dojmy z Itálie a z Egypta.

Od *Knihy veršů* uplynulo 10 let, když Neruda vydal *Písně kosmické*, které vyjadřují víru v pokrok lidstva a vyslovují moderní životní pocit. Vzájemné vztahy mezi lidmi a národy konfrontuje básník s řádem vesmíru, z jeho pevných a neměnných zákonů vyvozuje i optimistickou víru v budoucnost vlastního národa. Pololidové popěvky spolu s hymnickými ódami a vlasteneckými deklaracemi přibližovaly Nerudovy básně vkusu soudobého čtenáře.

Vzhůru již hlavu, národe,
 k nebi své zdvihni oči!
 Viz: jsou tam i malé hvězdičky,
 kol nichž se velké točí!

Tot' prostě tím: ty maličké
 z jaderného jsou fládru,
 ale ty velké a poslušné
 jen z plynových jsou hadrů.

Troufám, že při té myšlénce
 srdce ti povyskočí –
 nuž - buďme tou malou hvězdičkou,
 kol níž se velké točí!

Jde to, ach jde. Jen každý hled'!
 k vlastnímu dobře jádru:
 bude-li každý z nás z křemene,
 je celý národ z kvádrů.

Ve stejném roce jako *Písně kosmické* vyšla i Nerudova nezapomenutelná kniha *Povídky malostranské*. Je to soubor 13 povídek s mistrovskou charakteristikou postav, prostředí a událostí čtyřicátých až padesátých let 19. století na Malostraně v Praze. V *Povídkách malostranských* se zaskvěl Nerudovo vypravěčské umění, jeho soucítění s lidmi, pochopení pro problémy všedního dne, porozumění prostým lidem a objevila se tam i něžná vzpomínka na vlastní dětství.

Sbírkou *Balady a romance* zahájil Neruda edici *Poetický básněs*. *Balady a romance* se staly klasickou knihou české poezie, z celé Nerudovy tvorby zapadají také nejvíce do české národní tradice. *Balady a romance* se zabývají lidskými vztahy, zejména vztahy matky a dítěte (*Balada horská*, *Balada dětská*, *Romance helgolandská*), otázkami národního charakteru (*Romance o Karlu IV.*, *Romance o jaře 1848*, *Balada o polce*) a také látkami legendárními a biblickými.

Poslední Nerudovou sbírkou vydanou za jeho života byly *Prosté motivy*. Vyslovují básníkovu osamělost, naději na šťastnější život, osamělou štěstí a posléze rezignaci a životní usmíření.

Životem mu byly noviny

Přes třicet roků sedával Neruda vytrvale a mlčky u pracovního stolu, aby zplodil svůj povinný fejeton, pak kritiku mezitím báseň.

Kolik těch fejetonů bylo? Od dubna 1861 do srpna 1891 Jana Nerudy jich vzniklo 2266. Kolik to bylo nosných nápadů, motivů a témat a k tomu ještě šest básnických sbírek a bezpočet kritik literárních, výtvarných, hudebních, dramatických. Přitom Neruda vedle svého novinářského úvazku redigoval řadu časopisů, sborníků a byl osobně u všeho, tenkrát hýbalo českým národem. Ohromná sečtenost vzdělanost Jana Nerudy číší zvláště z oné velelkupy fejetonů napsaných přitom tak zlehka a načechraně, jako když Chopin sedl ke klavíru a začal preludovat.

Byly to desítky a stovky fejetonů. Za 30 let jich bylo celkem 2266, tj. v průměru za rok více než 75 skvělých fejetonů, což je jeden až dva fejetony týdně. Byly to fejetony satyrové, humorné, vtipné, svěží, stále nové námětem, originální

formou a bývaly dodány včas, protože na Nerudovy fejtony se těšili čtenáři. Velký fejtonista Jan Neruda v dobrém rozmaru a v malém fejtonu svého času vysvětlil čtenářům, co je to fejton a jak se dělá:

„Mám doma krabice plné lístečků s excerpty, nápady, faktografickými údaji. Co lísteček, to heslo. Hle husa! Pod tím heslem mám zaznamenáno vše, co jsem kdy četl o huse. Třeba že u Egyptanů byla husa symbolem mateřské lásky, u Římanů plodnosti, že staří Keltové chovali husy pro jejich krásu, ale nikdy je nezabijeli a nepojídali. Že ve starém Římě husy svým křikem zachránily Kapitol. Že Mozart napsal operní hříčku, která se jmenuje Husa káhirská. Pak jsou tu lidová přísloví a rčení o huse, lidové písně, citáty ze světové literatury, ale také statistické údaje a dokonce i recepty. Z toho všeho vznikne ve vhodnou dobu krátký fejton - třeba v září, kdy se slaví svatováclavské posvícení. To je pak husí téma náramně časové a každý, kdo právě dokončil posvícenský oběd, je zvláště dobře naladěn pro takové vyprávění.“

Jan Neruda byl odjakživa velmi společenský, družný, vtipný, duchaplný, byl skvělým organizátorem společenského života v Praze, výborným tanečníkem, všude vítaným hostem. Přesto se na sklonku životní dráhy ocitl v takové izolaci, že jediný, kdo ho provázel při posledních kulhavých procházkách Prahou, byl placený, nemluvný, prostoduchý obecní sluha. Jan Neruda zemřel v Praze dne 22. srpna 1891 a byl pohřben na Vyšehradě. Jana Nerudu položili do sousedství přátel, Heyduka a Friče a do blízkosti velikanů: Smetany a Němcové. Mezi ohromným množstvím věnců byl asi nejdojemnější od jeho hospodyně Anny Horalíkové: „Sbohem navždy, můj pane“ nadiktovala na stuhu dobrotivá Anna Horalíková.

Za rok si na Jana Nerudu už takřka nikdo nevzpomněl. Nikdo, žádná instituce se neměla k tomu, pořídit Janu Nerudovi přiměřený náhrobek. Postavení náhrobku se nakonec ujala Nerudova hospodyně Anna Horalíková, finančně přispěli také básníkovi přátelé, rodina Fričů, leč velkou část prostředků věnovala Anna Horalíková. Největšímu českému básníkovi a novináři druhé poloviny 19. století, vlastenci, občanu a demokratu Janu Nerudovi postavila pomník jeho služka. Jak symbolické.

Jan Neruda byl novinář vskutku moderního občanského smýšlení, demokrat a liberál. Věřil v rovnost lidí. Jak mohl, ukazoval ve svých fejtonech takřka prstem na nemoci doby, dožadoval se řešení nejkřiklavějších sociálních křivd a sám pomáhal „nápravě věcí lidských“, jak po ní kdysi volal Komenský, všemi prostředky, jež měl k dis-

pozici. Od břitce naostřeného pera až po konkrétní organizaci pomoci a dary z vlastní kapsy.

Poslední sbírka básní *Zpěvy páteční* vyšla až za 5 roků po Nerudově smrti tj. v roce 1896. Sbírkou básní z pozůstalosti opatroval Ignát Herrmann. Torzo 10 Nerudových básní uspořádal Jaroslav Vrchlický. Leitmotivem těchto opusů je básníková tolikrát osvědčená a hluboká láska k národu a vlasti. Z často recitovaných veršů jsou asi nejznámější *Moje barva červená a bílá* a *O. Jeremiášem zhudebněná Jen dál!*

Na závěr článku připojuji Nerudovu báseň nazvanou prostě „*Láska*“.

Srdce to lidské – ach bože, přebože –
za zlobu může snad, za lásku nemůže!

Že prý jsi národe, božím tom na světě
jako to bodláčí, v cestě jež zakvete,
jako to děťátko, které se z chudiny
zrodilo za těžké, neblahé hodiny.
Takému dítěti, nouze jež kolibá,
Každý se ve světě zdaleka vyhýbá,
a kdo se přiblíží, blíží se v pohaně:
„Kěž jsi se zalklo už, proklaté cikáně!“

Ej co ty řeči! Co všechno ty klevety!
Letím ti, miláčku národe, v ústrety,
jako ta dívčice, lidská ta pěníce,
milenci letí vstříc v horoucí písničky:
„Hledím ti v oči, byť světu se rouhaly.
Hladím ti ruce, byť hadi v nich šlehali.
Rty moje na tvých hladově ulpějí,
byť jsi měl po retech jedových krůpějí.
Rámě mé toužebně hrdlo tvé ovíjí,
byť ti zlá choroba visela na šíji.“

Nejsi však, nejsi, jak lidé tě dělají:
ruce a šíje tvá sněžně se bělají.
Nejsi, jak říkají, zvěřilý v chudobě,
na prsou matky své slýchal jsem o tobě:
tlouklo tak měkounce srdce to mateří
ptačí jak srdéčko, ustlané do peří.
Nejsi, jak říkají, zlotřilý v porobě,
v očích své matičky čítal jsem o tobě:
povídka dojemná o zlatém člověku,
jehož bůh zachovej od věků do věků!

Koho bych miloval širém tom na světě?
Srdce je vždycky ach srdcem jen dítěte –
do stáří, do skonu volá si po matce.
Přežil jsem matku svou, žiju jen památce,
přežil jsem lásku svou, měl ji tak nakrátce –
všechno jsem oplakal, zase se osvěžil –
tebe bych, národe, tebe bych nepřežil!

*Osud a dílo Jana Nerudy Vám připomněla
Alena Kulheimová z České republiky*

The Ministerial Priesthood

As the Year for Priests continues to be celebrated throughout the Church and as it moves toward its conclusion this June 29, I would like to offer a suggestion to anyone seeking to better understand the Roman Catholic ministerial priesthood. While all of us who are ordained priests are very much aware of our own unworthiness of this greatest privilege and responsibility, it seems that the renewed public attacks on priests, bishops and even our Holy Father, provide an opportunity for all the Catholic faithful to praise and thank Almighty God for His singular gift to the Church and to the world, and to renew our prayerful support for His priesthood and His priests.

To do this, I suggest reading a section in the *Catechism of the Catholic Church* which is titled: "The Sacrament of Holy Orders in the economy of Salvation" (pp. 384-388). This section dwells on the will of God gradually revealed until the Incarnation of the Son of God that there be a sacred and distinct priesthood of certain men who stand before Him and before His people as servants to both. What is equally clear is that these priests are not angels but real men of flesh and blood redeemed by Jesus Christ, the one High Priest, just as every other person has been redeemed.

God's gradual revelation of His will that there be priests set apart from among His people is manifested to Abraham who brought to the High Priest Melchizedek (Gen. 14:18), first fruits to be offered to God in praise and thanksgiving; then in God's choice of Aaron, brother of Moses, to be the priest for His Chosen People and His design-

ation of the tribe of Levi for worship; "... God himself is its inheritance. A special rite consecrated the beginnings of the priesthood of the Old Covenant. The priests are 'appointed to act on behalf of men in relation to God, to offer gifts and sacrifices for sins.'" (CCC, 1539)

If you attend an ordination ceremony, the Church's understanding of God's gradual revelation of His will for a sacred priesthood is evident. What is equally evident that it is Jesus Christ, the son of God made man, who fulfills

this divine will perfectly in himself. He designates the Apostles as the first priests of the new and eternal covenant (see also CCC, 1541-1543) "Everything that the priesthood of the Old Covenant prefigured finds its fulfillment in Christ Jesus, the 'one mediator between God and man' ... 'by a single offering he has perfected for all time those who are sanctified,' that is, by the unique sacrifice of the cross." (CCC, 1544)

The ministerial priesthood as instituted by the Lord Jesus makes present to the Church and the world the one and unique priesthood of the Lord Himself. "...Only Christ is the true priest, the others being only his ministers." (CCC, 1545; see also 1549) What the Church asks us to always keep in mind, whether one is a priest or one is served by a priest, is that the ministerial priesthood is at the service of God and the Church. ... It is directed at the unfolding of the baptismal grace of all Christians. The ministerial priesthood is a means by which Christ unceasingly builds up and leads his Church. For this reason it is transmitted by its own sacrament, the sacrament of Holy Orders." (CCC, 1547)

Allow me to close by citing St. Thomas Aquinas found in the catechism (1548). "Christ is the source of all priesthood: the priest of the old law was a figure of Christ, and the priest of the new law acts in the person of Christ."

By Msgr. David Kagan
Vicar General, Moderator
of the Curia Rockford diocese
The Observer May 7, 2011

The Golden Metropolis in the heart of Europe

Petřín Hill

As we proceed in the southerly direction along the high ridge above the left bank of Vltava, we encounter the Petřín Hill. It is made up of several once separate gardens and privately owned parks. The acropolis is crowned by an observation tower (Petřinská rozhledna) which bears a strong resemblance to the Eiffel Tower of Paris. This sightseeing tower, obviously inspired by the Parisian model offers spectacular panoramic views of Prague basin and can be reached either on foot or by a hundred year old funicular. The tower measures 196 feet and there are 299 steps that lead to the top of this structure. The second floor is 77 meter higher than the balcony of the trumpeter on the tower of St. Vitus Cathedral. It was built for the National Fair of 1891 in the course of only 3 months and it symbolizes the industrial development of the period. On a clear day the visitors may be able to see as far as the borders of Bohemia.

The first chronicler of Bohemia, Cosmas of Prague, traced the name Petřín to the ancient Greek word for rock (petra). The German residents of Prague called the hill Laurenziberg based on the church of St. Lawrence which stands on the site of a pagan altar of ancient Slavs and a tenth century chapel of St. Adalbert. The original Christian church of 1140 was rebuilt several times before acquiring its present Baroque shape with dome and twin towers designed by Pali-

Church of St. Lawrence in Petřín Hill

Štefánik Observatory

ardi between 1735 and 1770. Interesting remnants of the Gothic Hunger Wall (Hladová zeď) are visible in the midst of sloping green gardens of Petřín Hill. King Charles IV (Karel Čtvrtý) ordered the building of the wall to strengthen the fortifications of Prague Township and to provide the people with work and food during the great famine of 1360.

Wooden church of St. Michael the Archangel

Near the foot of the observation tower there is an attractive pavillion which contains a wooden model of the Charles Gate and a diorama of the Defense of Prague against the invading Swedes in 1648. The painting is by A. Liebcher and V. Bartoněk (completed toward the end of 19th). The Mirror Maze (Bludiště)

is a popular curiosity built at the same time as the Observation Tower. Undulating mirrors create grotesque, distorted images of visitors much to the amusement of both children and adults.

Štefánik Observatory (Štefánikova hvězdárna) is another attractive feature of the Petřín Hill. It is named after the world renowned astronomer, much decorated aviator and 1st minister of defense, who tragically perished in a plane crash while returning to his native Slovakia in 1919.

Statue of Karel Hynek Mácha

The southern part of Petřín Hill was purchased by the aristocratic Kinský family in the early 19th century and turned into an English style landscaped park. This romantic "neck of the woods" features a statue of Karel Hynek Mácha by Josef Václav Myslbek, a popular spring rendezvous of young lovers.

Another serendipity find for the first time visitors of the Kinský Park is a timber church brought here from the Carpathian Mountains of Ruthenia.

Finally, after assimilating numerous kaleidoscopic scenes offered by the Petřín Hill, a pleasantly tired tourist will undoubtedly enjoy delightful refreshment at the popular restaurant Nebozízek which offers not only tasty dishes but also charming vistas of Prague.

Tony Jandáček

Photo on back page:
Petřín observation tower

